

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Üdvegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdete-
mény, nyilttér és egyéb felszo-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A megdicsőült élet.

Halálba kergették, keresztfára feszítették, hogy ne akadjon senki, a ki visszakövetelje a haláltól a gyalázat fáján elvérzett Messiást. És ime épen ezzel az erőszakos halállal biztosították neki a feltámadást és halhatatlanságot. A gyalázat fája lett eszméi győzedelmének örök emlékjele; a Golgotha arra szolgált, hogy annál könnyebben léphessen át a megdicsősülés országába.

Feltámadása és halhatatlansága akkor kezdődött, midőn utolsót sóhajta ezt mondá: elvégeztetett. Igen, elvégeztetett a küzdelmes földi pálya, hogy aztán kezdetét vegye ama végnélküli, amaz örökkévaló, mely a kettő hasadt templom-kárpiton belől, a szentek szentjében várakozik reá. Eddig is ott élt már, abban a szent hazában, a mely nem e világból való, a halál csak a kárpitot nyitá fel az örök főpap előtt. — Eddig is azért élt és járt szerzte, jól téven mindenekkel, hogy ama magasabb világnak helyet készítsen az emberi szivekben s egyengesse az emberiség hitvilágában az oda vezető utat. E magasztos czél lebegett szeméi előtt az ifjunak, midőn kijelenté, hogy neki az atya dolgaiban kell forgolódnia; ez adott neki erőt a pusztai kísértés óráiban, pályája kezdetén, midőn, a világ minden kinalkozó javait és örömeit a kísértő arcába vágva mondá: credj el tőlem sátn! Attól a percztől fogva, hogy az Isten angyalainak szolgálatát fogadta el, méltó joggal mondhatá magáról: az Ur felkentje vagyok én, az ő lelke nyugszik rajtam; küldetésem az, hogy a szegényeknek, betegeknek szabadulást és evangéliumot hirdessek s az Urnak kedves esztendejét predikáljam.

A szegényekhez és nyomorultakhoz jött, nem esuda tehát, ha az ő útja is szegénységgel és küzdelemmel volt kikövezve. De hát nem is követelt ő a világtól se hatalmat, se dicsőséget, csak a mindennapi kenyeret. Nem kérni jött ő, hanem adni; nem uralkodni, hanem szolgálni, mert ha szegény volt is a világ szerint, de annál gazdagabb volt lelkileg. Az ég minden kincsét aláhozta a földre, hogy azzal örök időkre gazdagítsa az emberiséget. Élő képben állítá a világ elé a szeretet és könyörület eszményét, a melyben Isten és ember a magáéra ösmert, önmagából sugározta ki a hegyeket mozgató hit erejét s a halál árnyékos völgyében is új eget és új földet látó reményt.

És ime ezt az eget és földet átölelő Messiást, a ki minden kincsét szétosztogatta tanítványai és kortársai között az Isten országa diadaláért — a nép vezérei, papi fejedelmek halálra ítélték, gyalázat fájára huzelták. Még köntösén is megosztottak, utoljára nem maradt egyebe az életnél és ő ezt is odaajándékozta önként, minden ellentét nélkül. Ha az örök igazság magvai csak vérharmattól ázottan tudnak kikelni a szivek földjében — hát hadd menjen az az utolsó kincs is a többi után! Most már csakugyan elmondhatja: elvégeztetett, teljesen elvégeztetett, — mindenét odaajándékozta a világnak, most már nem követelhet tőle senki semmit.

De ha mindenét odaajándékozta is, ő mégis egészen megmaradt, maradt az, a ki volt, a halhatatlan, az örökké élő Krisztus, a kinek nem árthat többé fegyver, a kit nem lehet többé megfeszíteni. Már ott a keresztfán kezdődik az ő megdicsősülése, és különös, hogy ezt épen egy pogány százados veszi észre legelőször. Ő volt a végrehajtás vezetője, tehát tanuja volt a gyász-esemény minden mozzanatának. A halál fensége foglyul ejt é egész egyéniségét, tönkre silányította az eszményi emberről alkotott egész eddigi felfogását. Az a szálnalmas tövis-koszorú alak mikor a szőlőfalak zugó árján közepette nem bosszuért kiált az égre, hanem bocsánatot esd azoknak, a kik nem tudják, hogy mit cselekesznek, megalázva és megszegyenítve is győzedelmeskedik az egész világ felett. Mucius Scaevolákat, Grachusokat, Catokat, Sokrateseket ő is ismer a történelemből, de ezek mind elhalványulnak a kereszttel áldozata mellett. Ennyi türelem, bocsánat, nem lehet földi emberben; bizony ez Istennek fia volt! — Ez volt a töviskoszorúba illesztett halhatatlanság legelső babérlevele.

Azután jött a husvét, — a feltámadás. A nagypénteki rettenetes éjszaka után feltámad az új élet hajnalpirja a Jézushoz, hű szivek borongó egén. Azok a gyöngéd női kezek, a melyek ráboríták a halotti szemfedőt, azok lebbenték fel a reggeli szürkületben, mikor még mindenki alszik Jerusálemben, a feltámadás fátyolát. Bár kezökben tartják az enyészet ellen biztosító balzsamot, csak azzal nincsenek tisztában, hogy ki hengeríti el nekik a vesztés fájdalmának nehéz követ, a sirnak szájától. Ne aggódjatok, már el van hengerítve, elég ahhoz egy angyal, a ti angyali szivetek.

Minek keresnétek a holtak között az élet, nincsen a sirban, ő már feltámadott. Mit érnétek ti a holt Krisztussal, nektek az előre van szükségetek, az pedig ott jár előttetek és a tanítványok előtt Galileában. Menjetek oda vissza, keressétek lábának nyomát; mélyítsétek a források, miket ő fakasztott, a Genezaréth tavánál, a Tábor hegyén, a hol evangéliumának programmbeszédét tartá; építsétek tovább az Isten országának falait, a melyeknek alapjait ő rakta le. És ha nyomára akadtok, nyomaiba léptek, érezni fogjátok, hogy ő nincsen eltemetve, hogy ő feltámadott. Óh áldott női szivek, kik az emlékezet és lángoló szeretet angyalának segítségével, az égbe néző hit könnyeivel legelőször hengerítettétek el a Krisztus sírjáról a nehéz követ. Ma is ti vagytok elsők a talányok megfejtésében.

Milyen más anyagból van gyurva a férfi, mennyivel nehezebb nekik elhengeríteni a követ! Nekik zárt ajtók között kell birkózniok a késelkedés démonaival, a sebhelyeket kell megtapogatniok a próféták írásaihoz kell nyulniok, hogy belássák, miszerint ezeket kellett szenvedni Jézusnak és úgy menni be az ő dicsőségébe. De mikor aztán a szilárd meggyőződés eleven földjére jutnak, akkor ők is feltámadnak s mennek nem csak Galileába, hanem az egész világra. Melyre eresztik a hálót, hirdetve a megfeszített és feltámadott Jézust Feldöntik az egész ó világot, magokkal ragadják még az ellenséget is. Minden lépés nyomon ismétlődik a feltámadás; Saul meghal s feltámad az apostol Pál, a keresztyénység Kolumbusa. — Haláltól nem félnek többé, mert velők van az örökké élő Krisztus, a kinek zászlóján ez a jelszó van felírva: csak a sirig van az élet, azon túl a megdicsőült élet.

Zörgess be szivünk ajtaján égi vendég! Taníts felismerni halálod fenségében a halhatatlanságot! Küld el a hit husvétit angyalát, a mely oda írja minden bánkódó szívre: ne sirjatok, csak a sirig van az élet, azontul a megdicsőült élet.
Ruszkay Gyula.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 11-én közgyűlést tart, melyen több közérdekű és nagyfontosságú ügy képezi tanácskozás tárgyát. Kívánatos volna, hogy a képviselőtestület tagjai a közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

T Á R C Z A.**Husvétit hangok.****I.**

Hozzád jövök, téged kereslek
Virágos völgy halom. —
A költő dal üdvözlétedre
Zendül ma ajkamon.

Amig lelkem kibontva szárnyát:
Magasra, fentre száll.
Túl fellegen, túl kék azuron
Eget keres, talál.

Lágy húrján a zengő koboznak
Alvó fohász ima
Fakad; buzgó, magasztos ének
Fenséges dallama.

Hymnusa a feltámadásnak,
Holott fent és alant
Rügyet növeszt, lombot hoz a fa,
Zöld pázsitot a hant.

Hymnusa a feltámadásnak,
Hívón imádni őt:
Alkotóját a fénynek, árnyak,
Az örök ős erőt.

Jerünk! jerünk ki a tavaszba!
Ki oszt, ad életet,
A feltámadás istenének
Szentelni ünnepet.

II.

Zöld pást ölen itt kint bolyongok,
A természet nagy templomában.
Fáradt lelkem nyugtot keres ma,
Tavaszi lomb tavasz sugárban.

Át felém a ragyogó légben
Ünnepnapok harangja esendül. —
Bűvös varázs ihleti lelkem
E hangokon, megtisztul, szentül.

Vágyait fel égbe bocsátja,
Reám is, ah! fény sugar ár. —
Leborulok, imára készlet
Lágy hangja a harang szavának.

Megtanulok hinni, remélni, —
Hogy nem örök, nem, az az álom.
A sir álma; — van halhatatlanság
Túl a siron, túl a halálon.

Van! s lomb, virág, hervadjon el bár,
Magát hűnyó álomnak adja.
Nem hal meg, él hervadottan is
Élet erő van a harasztba.

Életerő, új élet magva
A leringó, hulló levélben. —
Örök élet, halhatatlanság
Szól a husvét szent ünnepében.

III.

Virul a föld, erdő mezőnek,
Virága nő, zöldel, fakad.
Erdőn, mezőn vidám zaj, élet.
A esendes völgy is hangot ad.

Ezer hangot a közel s távol.
Élet, meleg, fény fent s alant.
Felhőtlen ég mosolya, kékje,
Árnyas berek, himszötte hant.

Kint bolyongok, himes virágos
Erdőn, mezőn, pázsit ölen.
Sudaras fa zöldelő ága
Hívólag int, hajol felém.

„Jer, jer“ csevegnek édes hangon.
Madar dala, falevelek.
Piros hajnal, madár dalánál
Tavaszi virágot tépdelek.

Vágyó szemem merengve csüng a
Természet ezer remekén.
Gondolkozom az első husvét
Bűvös, esodás történetén. —

A feltámadás legendáján. —
Izzó varázsa át hat ott. —
Lelkembe szent énekhang esendül:
„Nincs itt az ur, feltámadott.“

Uj fényre gyujtja vágyó lelkem
A hit szava, mely benne kel.
Feltámadott, üldözve is bár
Az igazságnak győzni kell.

Borsody Béla.

Kossuth gyászünnepély.

A helybeli polgári olvasó kör hazafias gondolkodásának szép tanujelét adta az által, hogy vasárnap d. u. 3 órakor nagy hazánkfának, Kossuth Lajosnak emlékére halála második évfordulója alkalmából „gyászünnepélyt” rendezett. A Rózsa nagyterme színültig megtelt érdeklődő közönséggel, főleg a hölgyvilág volt szép számmal képviselve. Az ünnepély a dalárda által szépen előadott Hymnusszal kezdődött, melynek az ünnepi hangulatot fokozó végakkordjai után Rábely Miklós olvasó köri elnök lépett az emelvényre s mintán lendületes szavakban üdvözölte a gyászünnepély közönségét, felkérte Szathmáry József főgymnásiumi tanárt ünnepi beszédének megtartására. Szathmáry beszédét, mely rendkívüli hatást keltett, egész terjedelmében közöljük:

Mélyen tisztelt közönség!

Mikor az egész emberiség Messiása, a Jézus Krisztus, ki ma a szeretet eszménye, elhagyandó volt ezt a földet, a jövő felett aggódó tanítványainak azt mondta: „Mikor ketten vagy hárman egybegyűltek az én nevemben, ott leszek közöttük!”

Egy embernek a nevében gyűltünk ma össze, ki életében s elhaló porában a magyar nemzet Messiása, a szabadság eszménye. Szívünkben bánat, arcunkon a megatartottság komoly fensége ül. Miért e bánat, miért e fájdalom? Hisz?

„Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dus élte kincsét, ámbár napja mul,
Hanem leráznán, ami benne földi
Egy éltető eszmévé finomul!”

Hát nem érzétek, hogy e szellem itt lebeg köztünk, nem halljátok-e szavát: „Ha meghaltam, akkor fogok élni!” Nem, oh nem szomorkodni jöttünk mi ide, hanem a szabadság boldog érzetével tölteni meg lelkünket a multa s törhetlen reménnyel egy szép... egy messzemesse, újabb ezredévre kiható öröme! Oh, mert boldog nép az, melynek nagyjai vannak, százsorosán boldog, melynek oly égisz ére oszlopai, mint mirekünk kicsiny, maroknyi magyarnak! Hiszen egy nemzet élete nem az esztendőkből, nem az évek hosszú sorában áll, hanem abban, hogy kiket és minő oly férfiak tud felmutatni, kik óramutatói az időnek, magára kinyúló oszlopai az egész emberiségnek! És ez a kicsiny, maroknyi magyar e tekintetben, milyen nagy, milyen dicső magaslaton áll a világtörténelemben! Nem adott ez az emberiségnek világot hódító Napóleonokat, nem vérben fürdő erőszakos Nézőket, hanem adott a kereszténység paizsaként Hunyadiakat, ezer meg ezer hőst, adott a szabadságért születő, élő, haló Rákóczyakat s adott ennek a magyarnak magát a szabadságot megtestesítő, személyesítő Kossuth Lajost!

Két évvel s pár nappal ezelőtt gyászt tettünk kaplajainkra, sirt ennek a magyar nemzetnek minden tagja, szívünk a kétségbeesés miatt majd megszakadt fájdalmában; mindenfelé tekintettünk reményt, biztatást keresve... keresve és nem találva! Lehullott a mi fejünk koronája, elesett a név, mihez fűztük a reményt, ha a balsors újra tépni kezdett. Egy szó s egy szóban annyi fájdalom röpült át a hazán: Nem üzen már nekünk Kossuth Lajos!... Olyanok voltunk, mint a fejkötől megfosztott családtagok, a gondolkozástól megfosztott fájdalom, az iszonyatos veszteség érzete megtompult agyvelővel nézett maga elé... És ma, midőn kisírtuk magunkat, mint a tanítványok harmadnapra Jézust, itt találjuk, itt érezzük, látjuk, haljuk őt, kit elsíratunk, eltemettünk, a mi bálványunkat, az eszmévé finomult Kossuth Lajost, a ki újra izen, újra szól hozzánk, biztat, bátorít, serkent tetteire és életre! Oh, hiszen a nagy emberek sohasem halnak meg! Az ő életük, mint a harmatnak, nem magoknak s magokért van, hanem hogy áldást adjon, árásszon mindenfelé: világot fáklja az, maga ég s másnak világít... S valahányszor rájuk emlékezünk, valahányszor a nyövekben összegyűlünk, mintegy a végrendeletüket bontogatjuk, hogy tanuljunk meg, tegyük magunkévá, a miért éltek, vegyük fel az örökséget s legyünk gazdagok, boldogok az ő szerzeményeikkel!

Kossuth Lajos nevében gyűltünk ma össze; felbontott végrendeletéből vigye ma el innen minden magyar az őt megillető részt, gyümölcsöztesse, kamatoztassa, mert hát a hazának van szüksége arra!

A nagyok élete a nemzet élete. Kossuth Lajos égi honszerelmében hagyott a magyarnak:

I. Büszkeséget a multa.

II. Törhetlen kitartást, hűséget a jelenben.

III. Reményt a jobb jövőbe.

I. A mi multunk, ennek az édes hazának a multja mélyen t. közönség! irtóztató küzdelmekkel teljes, de fel-emelő. A mi történetünknek lapjai szebbnél-szebb tettekkel vannak megtöltve, melyre minden magyar büszke lehet. És mégis annyi dicső, annyi magasztos, események tudata után is, midőn az 1848-iki események alkotásaihoz ér a gondolat, önkénytelenül tör ki a keblekből a sóhaj: Miért nem éltem akkor?! Miért nem voltam én is ott?!... Ez az esztendő nekünk az újjászületés éve, az európai nagy nemzetek közé való visszatérésünknek kezdete és befejezője, ez a mi feltámadásunk! Bizonyára volt, mert hát hogy is ne lett volna! volt része ebben a korviszonyoknak is; de hogy azt már mint multat emlegetjük, hogy századokkal együtt megelőzte létrejöttét, az egyedül Kossuth Lajos érdeme. A nemzeti szabadság és emberi örök jogokért küzdő Kossuth a loyális konservatívok titáni küzdelme ellenében is új eget és új földet teremt, midőn az 1848-iki országgyűlésen megszerzi nemzetének mindazt, mi a keblek régi vágya, elfojtott sóhaja volt. Minden szava a szabadság feltámadó trombitája, hallelujája, minden tette az ember újraalkotása volt. Szabad, testvér, egyenlő lett a nemzet minden tagja. Megszűnt az a középkori állapot, az a személyes öntudattal bíró lényt állattá lealacsonyító kasztrendszer, mely csak urat és szolgát, parancsolót és engedelmesködőt, mondhatni néhány ezer u. n. nemes embert és millió szelid barmot ismert emberi képen; megszűnt az az állapot, melyben a nemzet zöme nem önmagáért, nem a nemzet összességéért, hanem azért dolgozott, ha parancsolta a korbács, még éjjel is, hogy a nemesi kiváltságos rendek szegény paraszt verejtékét tetlenül elhízzák.

Megszűnt az ősiség, rendi alkotmány, dézsma, robot, tized, nem volt többé nemes és paraszt, hanem lettek magyar emberek, egy hazának édes gyermekei. És nem egy helyt történt meg, hogy a büszke nemes keblére ölelte ma a pórt, kit tegnap talán megkorbaesoltattott. Hogy a három századon át papiros törvények jogereire emelkedjenek, hogy hazánk függetlenül, saját törvényei szerint, a honfiak egyforma jogaival kormányoztassék, népképviselői alapon nyugvó felelős, parlamentáris kormányformát kér és hoz be. Hogy az egyforma jogokhoz egyforma kötelességek járuljanak, közös teherviselés és általános honvédelmi kötelezettség fűzi a haza gyermekeit.

Volt idő, midőn egy ember megparancsolta egy másik hasonló embernek, hogy a te lelked nem röpülhet szabadon; haza, jog, igazság tollad hegyére ne kerüljön; az elnyomottakért szavad fel ne emeld, mert én nem nézhetem, hogy más is olyan, mint én, az nekem fáj s ha mégis megteszed, majd én olyan börtönbe vetlek mint Lovassyt és Vesselőnyt, hogy örök sötétség borul vagy elmédre vagy szemédre! A megalkotott sajtószabadság lepattantotta a lélekről ezeket a bilincseket. Ezért küzdött legtovább, 1832-től fogást folyvást sürgeti, mert tudta, hogy azt a nemzetet, mely gondolkodni, beszélni, írni szabadon mer, nincs hatalom, mely megsemmisíti, hiszen a szellem ur az anyagon, a lélek a testen, a koporsóból kitor és eget kér!

Ha visszatekintünk legközelebbi multunkra, mennyiszor bántottuk mi egymást, mint különböző vallásnak hívei Fajt nekünk valami!... S mert a fájdalom okozóját nem bánthattuk, úgy tettünk, mint az esztelen gyermek, ki azon vesz sérelmeért bosszút, kit legközelebb talál. S mennyi sok szomorú eredménye lett annak az iszonyatos testvérharcoknak, melynek egyedüli bevallott oka, hogy nem ugyanazon hangon imádtuk ugyanazon istent, S most a lelkiismereti s vallásos szabadságról megalkotott törvény egy akollá varázsolt bennünket, melynek egy a pástora: a szeretet eszményi érzete.

Ezek azok a főbb alkotások, melyek az 1848-iki országgyűlésen Kossuth nevéhez fűződnek. Dacára a bekövetkezett szerencsétlen eseményeknek — mondja Deák — művének ez a része fenmaradt és fenfog maradni, míg nemzetünk él és országunk áll. Nemzeti és egyéni szabadság, szabad föld, szabad sajtó, vallás és tanszabadság!... Mindenütt szabadság, egyenlőség, testvériség!

Ezek az ő alkotásai! S midőn azt a keblünkön melengedett kígyók megtámadják, ést és szívet magával ragadó szavaival megteremti azt a dicső kort, melyben magyarnak lenni különös kegyelem a Gondviselőstől s ott lehetne maga az üdv!

Ez a mult nekünk a büszkeségünk, dicsékvésünk, mindentünk! Fojtatták bár ott vérözönbe, ... mint a Krisztus keresztjére az egész keresztény világ... fájdalommal bár, de büszkén mutat a magyar is az akasztófákra: Megvirrad még valaha!...

II. Ennek a magyar nemzetnek, mélyen tisztelt közönség! ne szépitgessük magunkat, eleitől fogva vélszületett fogyatkozásai, hibája, hogy könnyen lelkesül, hamar lángra lobban, mint a szalma s aztán... s aztán elfeled minden. A magyar állandóan kitaró, egyforma tüzzel lelkesülő sohasem volt, csak egyben, oh abban az egyben a háromszázados türelemben, reményben kitarók voltak. Vett legyen bár sérelmet, egy jó szóért elfeledte s mindenét odaadta. Szép jellemvonás ez, de sem magunk, sem hazánk érdekében nem hasznos! Mi mindenk, mint testvért szeretünk, keblünkre ölelünk és minket... nem szeret senki! Bennünket sárral dobálnak, megpiszkolnak azok, kiknek kényeret, hazát, mindent adunk. Bennünket az u. n. jelszó, ellenben a hamis próféták malasztos ígéje szerte hordoz, mint a szellő a polyvát; mi nem vagyunk — oh ezerszer fájdalom! — összetarjók, állhatatosak az egyedül üdvözítő eszme mellett, mit olyannak bizonyított be Kossuth Lajos életével: legyen ez az ország Magyarország! Pedig ha valahol kell, nálunk van szükség a kézfogásra, a szívek egyszerre dobbanására, egy értelemre, kitarásra. Itt vagyunk Európa közepén testvér, rokon nélkül! Nincs egy jóakarónk, nincs egy barátunk, muszájból kapjuk azokat a csókokat, melyek felett a komoly gondolkodó gunyosan felkaczag. Mint a tenger közepén lévő sziget, mindenünnen sós, nagyon keserű vízzel vagyunk mi körülveve!... Ha elveszni nem akarunk, ebben az új ezredévben egyetértésre, kitarásra van nekünk szükségünk!

Ezt hagyta nekünk örökül Kossuth Lajos! Nézzétek, az ifju már kitűzött eszméje, a szabadság mellett küzd Zemplénmegye gyűlésein. Halljátok riadó szótát az Országgyűlési majd a Megyei tudósításokban. Eszméjeért fogságot szenved, penészes börtön jutalma: Metternich esábitó ígéréteit, a corruptio gazdag és örök forrását, a husos fazekakat megvetőleg utasítja el; a felsőbb helyről sugalmazott Landererrel össztétközésbe jöven, izgatása terét a „Pesti Hírlap”-ban már-már elveszti... A tynyei kis ház álmatlan éjjeleknek tanuja; de forró honszerelme nem engedi pihenni, használ a hazának más téren, eszméje megtestesítésért közzgazdasági czélok szolgálatába áll, védegyeletet alkot, az ipart, kereskedést erősíti, hogy ne szoruljon senkire, mossa meg, hogy tud, él, élni fog magában a magyar! S aztán midőn bekövetkezett az a dicső korszak, midőn a félvilág szövötközött az ellen a maroknyi magyar ellen, midőn bekövetkezett a herószok korszaka, halljátok szavát, midőn hírlapjában a félelem s aggodalom hangjait tulkiáltó szózatával megfujja az ősi tárogatót, meghordozza a véres kardot s fegyverre a ki férfi! Velünk Isten s igazság! Halljátok szavát, midőn kardot költe le meggye Zegléd, Körös, Kecskemét, Abony és Szolnokra megkérdeznai a nemzetét: akar-e élni, vagy egy martalócz had által eltiportatni?

Gyujtó szónoklatának varázsára Ossian kódos regéi megújulnak, nem fogynak a félistenek, mert ha elesik egy, támad helyette tíz, husz... ezer, egy anyának édes gyermekei! Aztán látjátok-e mindig ott állani a zászlóval, aczélerővel ragaszkodni a foszlányokra szakított trikolor rudjába?... S aztán... s aztán, midőn bekövetkezett a nagyszerű halál, hol a temetkezés felett egy ország vérben áll, még akkor sem hagy fel eszméje élte reménye, üdvével. Elment, hogy megismertesse nemzetét, elment a szabadság szerető népekhez, nem kérni, kunyorálni, hanem varázis igéivel lángra gyujtani a szíveket, hogy fogják pártját vérbe fojtott nemzete is-

ten s ember előtt igaz ügyének. Bejárta Angliát, Amerikát s utja diadalut, a szabadság apostolának diadal utja volt. Szójjel járt mindenütt, tett, izgatott, lelkesített s midőn III. Napoleon kalandor perfiiliájára reménye egy szárnnyal kissebbült, még akkor sem hagyott fel munkájával, olyan volt mint a madár, mely, ha leverik fészket, máshol kezd építeni! S midőn 1867-ben megtörtént a kibékülés, mint a dicső korszak reggelén, leborult a nemzet nagysága előtt, most megrokkadtak térdei, összeomlott a test, de a lélek fennen szárnyalt: „Nekem a nemzet ohaja parancs!” „Egy élő tiltakozás gyanánt akarok és fogok állani végleheltemig!”

Szép halni a hazáért, szép élni is érte! Vajjon melyik nagyobb, melyik nehezebb?... Az-e, ha a csata hevében szívébe furódik a golyó s eserlomb borítja a hős homlokát? vagy az-e, midőn valaki csaknem egy századon át küzd, lárad a hazáért, az évek egymás után hozzák a nem halálos, de annál gyötrőbb, égetőbb sebeket, küzd, szenved reménytelenül, de az egyszer kimondott elvtől tántoríthatatlanul, attól el nem téríti sem fénygetés, sem felséges mosoly. Ma, midőn a corruptio a legnemesebb jellemeket is már a felpályán le, a porba huz; midőn egy nagy uri mosolygás, egy nyilvános kézfogás gombamódra termi a Judásokat; színpadszerűleg nem a szívnek teljességéből, hanem a sugó szavával beszél a száj: az ilyen férfiakat, ki milliókat, a közt szolgálja, tántoríthatatlanul abban az eszmében, mely azoknak éltető levegő, az ilyen ember nekünk legnagyobb példányképünk kit követni tartozunk!

Mikor ősszel a költöző madarak délfelé röpültek, midőn a tél, a szomorú jövő, sorvosztó szele fujdogálni kezdett hazánk feletti, esdő szózatunkat küldtük hozzá, kérve, könyörögve:

„Jere haza Kossuth Lajos!”

midőn a tavasz virágokat hajtott, jobb jövő hajnala fakadt honunk felett, fájdalmát enyhíteni, könyét letörölni azt daloltuk a szellő szárnyaira:

„Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos,

Lesz hazának szabadsága!

Majd Istenünk segíteni fog!”

Nem jött haza. Kitarott eszmeje mellett. Attól nem térítette el még az sem, hogy távol ettől az imádot hazától, melyért egész életét, nyugalmát, mindenét áldozta, távol fogja és távol lehelté ki nemes lelkét. Példa ő nekünk, köztünk élő nemes lelke intó szózat, hogy ha e nemzetnek minden tagja egyetért, kitar a nemzet jobb jövőjét ezéző törekvések mellett: „Magyarországot a pokol kapui sem döntik meg!”

III. A mult a jövőnek esirája. A multon épül a jelen. Mikor Kossuth Lajos nevére emlegetjük, hazánk legdicsőbb korszakát elevenítjük fel. A letűnt kor dicső fia, egy római gyermekét elvitte haza szentélyébe, hol őseinek viasz alakjai voltak a lelkesítő történelem; a mai kor igaz hazafia elviszi gyermekét ősei sirhalmához, a hont vagy az arról szakasztott fűszál magot hint a gyermekei szívébe, melynek gazdag gyümölcsét hozza a jövő!

Nekünk is volt egy tavaszunk! Nekünk is volt egy Kossuth Lajosunk!

S olyan szép volt ez a tavasz s olyan dicső annak megeremelője, hogy ha tavaszra gondolunk, Kossuth neve van a mi ajkunkon s ha Kossuth Lajost emlegetjük, a szabadság isteni érzelme dobban meg a mi szívünkben! Egy alvó nemzet ébredt fel vesztelő, mély álmából s a szív s a népek örök jogaira hivatkozva, felébresztette Kossuth Lajos. Felébredt az a nemzet s mit 300 esztendőn elaludt, rövid két év alatt visszaszerzte s megmutatta, hogy „El magyar! Áll Buda még!”... Még néhány évtizeddel ezelőtt oly nagy, oly mélyen gondolkozó költő is, mint Herdér, elközélgetőnek hirdette e nemzet elenyészését, s ime, a veszni indult magyarság megmutatta, hogy a leányzó csak aluszik!

Mikor gyermek voltam, meséket hallottam arról a korról s mesének hittem a valót. Most igaznak, nemzetem éltető hajnalának, biztos alapnak, melyen e haza jobb jövője felvirul, melyen a zivatark hullámai megtörnek, a haza éltető reggelének tartom azt! A kereszténység eszményi megalapítója feltámadása, eszméi dalalaival a sirontuli élet zászlóját tűzte ki: Kossuth Lajos e napok létrehozásával a siron innen, ebben az életben biztosította a magyarnak a feltámadást, mert oda vitte, kényszerítette, nevelte ezt a nemzetet, hogy megmutatta, hogy ősapánk honszerelme, áldozatkészsége, vitézsége, hősiessége nem halt ki, sőt fokozódott, az ezer évvel együtt öregbedett, erősült, világra szóló tettekben dicsőült meg!

A nemzet élete nagyjaink élete. A mely nemzetnek olyan nagy fiai voltak, mint minékünk, az a nemzet nem veszt el! Van valami az öröklékenység tanában, Csaba regéje még most is az ajkakon pihen. Tele van ez a levegő világra szóló nagyok lelkével, s köztük a legnagyobb Kossuth Lajos, ezt szívjuk mi magunkba, ez a mi táplálékunk, ez a mi éltetőnk, ez lesz húsunká, vérünké s végre egész lényünké s ezzel imádot magyar hazánk egy szebb, egy jobb ezredévének törhetlen horgonyává!...

* * *

Kossuth Lajosnak végrendeletét bontogattam, mélyen tisztelt közönség! örökségét igyekeztem kiszínezni jelenleg. És most, midőn végére értem beszédemnek, úgy tetszik nekem, hogy a ti szíveteknek ajtajait nyitottam fel s szívetek dobogása lett szóvá az én ajkaimon. Nem kell nektek örökségi osztalékot juttatni, mert már ti azt magatokban hordjátok; nem kell titeket buzdítanom, mert a ti szívetekben látom a ti lelketeket, mely mindnyájatokban pár szóban olvad össze: „A haza minden előtt!” Ti, a kik megjelentek itt, ez emlékünnepeken, hogy halhatatlanná tegyétek évről évre a halhatatlant, meg vagyok győződve, hogy nemcsak itt a nyilvánosság előtt, hanem magatokban, esendes családi tűzhelyeiken is mint mesét, szívből lopódzó s aztán jellemet képző mesét regélték el a kicsinyeknek vagy a nem jól értesülteknek Kossuth Lajos nagy nevét! És én büszke vagyok, büszke teremtő, mert ez az összegyűlékezés előttem zálog hazám jövőjére, mert:

„Nép, mely dicsőt magasztost így magasztal,
Van élni abban hit, jog, erő!”

De mégis, ebben a magasztos pillanatban, lelkemnek ebben a felhevült állapotában, lehetetlen, hogy beszédem velejét ura valóul még egyszer szívetekre ne

köszöm s' el ne mondjam, a mit Kossuth Lajos nekünk végrendeletileg hagyott:

Légy büszke multadra magyar!
Légy hű a jelenben!
S remélj a jobb jövődében!

A széper kidolgozott s hévvel előadott beszéd folyama alatt a hallgatóság szemében itt-ott a fájdalomnak, többhelyt az igazi lelkesedésnek könnyei esillogtak, melynek fényéből az elismerés sugarai esillogtak a szónok felé. Majd ismét a dalárda lépett az emelvényre s Lányinak Kossuth-dalát oly szabatosan s annyi érzéssel adta elő, hogy a meghatottság majdnem erőt vett a dalárokon is. A szép és emelkedett szellemű gyászünnepelet Rábely Miklós elnöknek a közönséghez intézett köszönő szavai zárták be.

A gömörmezei gazd. egyesület közgyűlése.

Szép érdeklődés mellett folyt le megyénk gazdasági egyesületének a közgyűlése mult hó 29-én Tornallyán. Hazánkban ez időszerűt alig van vitálisabb érdeke a mezőgazdaságnál, melynek mai válságos helyzete országos szintre sürögő aktívába terelte földbirtokosainkat, hogy tanácskozásiak révén segítsenek a bajon ott a hol lehet, s oly eszközökkel, melyek igénybe vehetők. A gömörmezei urak Tornallyára gyűltek össze s ez alkalommal az egész gazdasági egyesületet reorganizálták. A közgyűlésen ott láttuk az egyesület érdemes elnökén Farkas Ábrahámon kívül Fáy Barna és Bornemisza István al-elnököket, továbbá Hámos László főispánt, Serényi Béla gróf, Kubinyi Géza, Szentiványi Árpád, Petnoky Mór, orsz. képviselőket, Hevessy László, Tornallyay Árpád, Tornallyay Zoltán, Bornemisza László, Marton János, Sztetnik István, Szelezky Dénes, Szelezky Zoltán, Szontagh Zoltán, Hegyessy Sándor, Hámos Árpád, Bélik Iván, Marikovszky Géza, Moesz Miksa, Hevessy Bertalan és Péter val. tagokat, Ragályi Géza pénztárost és Szakall Andor titkárát.

A közgyűlést Farkas Ábrahám elnök a következő nagy hatást keltő beszéddel nyitotta meg:

Mélyen tisztelt gazdasági egyetemi közgyűlés!

Hazánkban a gazdasági egyesületeket legnagyobb hányadában, a politikai elnyomás korszakában alakította meg a vidéki birtokos intelligencia, mert más tér akkor nem volt, a hol háboríthatatlanul összejöhettek volna, tehát tulajdonképp a politikai nyomás hozván őket össze, a valódi gazdasági célok soha nem nyerhettek oly határozott kifejezést, a mely megalapította, megvetette volna alapját a hazai egészséges gazdasági fejlődésnek.

Később, midőn hazánk alkotmánya helyreállított, természetesen, a napi politika még inkább tért hódította, a gazdasági egyetemi érdeklődés pedig hanyatlott: tehát egy országosan irányt adó gazdasági tevékenység soha sem indult meg.

A magyar földbirtokos és gazdaosztály, nagy egészében, soha sem foglalkozott igazán saját, levitálisabb gazdasági érdekeinek gondozásával, fejlesztésével; mert a mik ez irányban itt ott történtek, csak sporadikus jelenségek voltak, melyek soha sem bírtak a gazdák zöménél nagyobb érdeklődést felkeltetni; sőt, midőn egyesek, a gazdasági akció, a gazdasági erők tömörítésére, országosan kísérleteket tettek, ezen kísérletek nemesak dugába dőltek, hanem még tendenciájuk is meggyanúsított, — osztályérdeknek, a nemzet szétválásának, retrográd, sirtól kikelt ösdi — szellemek kísértésének — szóval még hazafiatlanságnak is bélyegeztettek.

Azonban a legközelebbi multban történt kísérletek — értem különösen a mult évi országos gazdasági kongresszus — dacára az ellene indított hadjáratnak, elvitáztatlanul nagy erkölcsi eredményt mutathat fel.

Mondhatni, hogy a fekete föld, egy kissé megmozdult, s követelte azon jogát, hogy az ő ápolása, gondozása körüli munkában kell a hazafiságot keresni; mert Magyarország megszűnik az lenni, ha a föld kiskiklik a magyar birtokosság lábai alatt; és azért nem mindegy, hogy kik bírják e földet: „a kié a föld, azé az ország.”

Mondom: a legközelebb történtek, valahára, az idők óramutatóját, ezen igazság számjegyére helyezték; nemesek mi nálunk, de egész Európában, sőt világszerte; a hámis jelszavak közül úgy tetszik, elnyomhatatlanul, kiballatszik már azon tenor: *hogy ott, hol a földművelés megszűnik hasznát hajtó foglalkozás lenni, ott az államnak alapja van megtámadva.*

Annyival inkább nálunk, a földművelő államban, a hol a nemzetnek zöme, nemesek hogy a földművelésre van utalva, hanem tényleg a földet bírók alkotják legnagyobb hányadban, a nemzetet fenntartani hivatott elemeket.

Ha itt elpusztul, proletárrá válik az eddigi birtokos osztály, e pusztul vele együtt menthetetlenül az iparos is, és akkor ugyanezek nélkül kik fogják Magyarországot megtartani?

Nem kellek tehát indokolnom azon állításom igazságát, hogy ma, midőn a gazdasági válság letagadhatatlan; midőn a magyar birtokos inogni érzi lábait alatt a földet, úgy hazafini mint az önfentartási kötelesség parancsolja a gazdaosztálynak saját érdekei munkálását és erőinek összesítését.

Szent és elodázhatatlan kötelességnek tartom tehát, hogy mi is Gömörmezei gazdái, résztvegyünk azon nagy munkában, a mely a magyar földnek magyar kézben való megtartását minden néven nevezendő célunk, vagy politikának közé helyezi, s teljes erejével azon lesz, hogy ezen zászló alatt, a magyar föld igazi érdekei érvényesüljenek.

Hogy pedig ez így legyen, erre multhatatlanul szükséges, hogy az eddigi szunnyadó erők sorakozzanak, tömörüljenek, egész odaadással, a gazdasági egyetemi élet terén.

Az idők jelei nemesek intenek, de köteleznek erre mindannyiunkat.

Tisztelt Gazdasági Egyetemi tisztelt gazdatársaim!

Midőn a fenti igazságokat, kötelességeket hiszem és valom, egyszersmind le kell vonnom azokból magamra nézve a consequentiát és a szerint eselekednem.

Sok éveken keresztül több alkalommal azon nagyon megtisztelő szerencsében részesültem, hogy az Egyetemi elnöknek választattam meg.

Elveimet, gondolkodásomat a gazdasági élet terén, különben sem, annyival kevésbé az elmondottak után, — talán szükségtelenül fejtegetnem, s csakis annak kijelentésére szoritkozom ez alkalommal, hogy az ügy iránti buzgalom, szeretet nálam nem hiányzott soha s nem fog ezentul sem, s mégis csak dacára, én magam tudom, érzem legjobban, hogy azon ügyet, melyet odaadással szolgálni meg nem szünök, nem sikerült előre vinnem; sem oly lámpát gyújtani, a mely a közönyt bevilágítani bírta volna, én sajnálom legjobban, okait nem tartom helyén valóknak fejtegetni; de a tény tagadhatatlan s vele számolnom kell.

Fogadják azért az irányomban eddig tanúsított kintüntetést bizalmokért legmélyebb köszönetemet, s kérem — midőn most a Gazdasági Egyetemi elnökségről — lemondásomat visszavonhatatlanul bejelentem, tartsanak meg nagyrabecsült barátságukban.

A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul érdemes elnökének lemondását s eddigi működéséért meleg köszönetet szavazott, melyet Kubinyi Géza azzal töltött meg, hogy úgy az elnöknek, mint az ez alkalommal lépő tisztikarnak érdemeit jegyzőkönyvbe iktatni indítványozta. Az egyhangú helyesléssel határozottá emelt indítvány után az új tisztikar kijelölése céljából Farkas Ábrahám elnöklete alatt egy Hámos László, Serényi Béla gróf, Szentiványi Árpád, Kubinyi Géza és Bornemisza László tagokból álló bizottság küldetett ki. E bizottság javaslata szerint a közgyűlés az új tisztikart következőleg választotta meg: elnök lett Serényi Béla gróf, al-elnökök Hevessy László és Szakall Andor. A gömörmezei gazd. egyesület e szerint jövőre is hivatott s teljesen szakavatott egyének kezeibe került, kiknek buzgó tevékenysége gazdáink által egy jobb jövő hajnalát sejteti. Serényi gróf nagyobb szabású beszédében köszönte meg a személye iránt nyilvánuló bizalmat s programszerűen vázolta mindazon irányokat, melyeket a mezőgazdaság fellendítésére követni szándékozik. Az egyhangú helyesléssel fogadott programbeszéd után egy végrehajtó bizottságot alakítottak az egyesület vagyonának átvételére s az ügyek vezetésére. E bizottság tagjai Serényi gróf elnöklete alatt: Farkas Ábrahám, Kubinyi Géza, Szentiványi Árpád, Hódinka Mihály, Bornemisza László, Bornemisza István, Fáy Barna, Okolicsányi Gáspár, Tornallyay Zoltán, Moesz Miksa, Marikovszky Géza, Specian Gusztáv és Samarjai János. Együttal Serényi gróf megbízott azzal is, hogy az egyesület pénztárosi és titkári állásainak betöltésére tegyen javaslatot. Végül Hámos László főispán meglehangon üdvözölte az új tisztikart s ezzel a gazd. egyesület életében új érárt nyitó közgyűlést véget ért.

Előfizetési felhívás. Jelen számunk a april.—juniusi évnegyedben első lévén, tisztelettel felhívjuk lapunk olvasóit, eddigi előfizetőit és barátait, hogy az új évnegyedre előfizetéseiket megújítani, illetve lapunkra előfizetni s azt menél szélesebb körben terjeszteni sziveskedjenek. Egyszersmind tisztelettel kérjük mindazokat, kik az előfizetési díjjal hátrálékban vannak, hogy azt minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Az előfizetési díjak legezdszerűben postautalványon küldhetők be a „Gömör-Kishont kiadóhivatala” czimen (Pokorágyi-utca 1. sz.).

Az előfizetési díjak következők:

Negyedévre 2 korona.

Fél évre 4 korona.

Rimaszombat, 1896. márczius 25.

A „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Hirek és vegyesek

Boldog ünnepeket! Lapunk t. előfizetőinek és olvasóinak boldog husvétii ünneplést kíván a „GÖMÖR-KISHONT” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Egyházi tanácsbíró. A gömöri ev. ref. egyházmegye a megválasztott tanácsbírói állásra — mint értesülünk — Bornemisza István orsz. képviselőt kívánja megválasztani. A megyeszerte közkezdveltségnek örvendő, rokonszenves férfi valóban hivatott ez állás betöltésére és méltó a hívek fölétlen bizalmára, mely bizonyára az egyhangú választásban fog ez alkalommal megnyilvánulni.

Áthelyezés. Frenoy Rezső tornalljai kir. járásbírói aljegyzőt, az igazságügyminiszter hasonló minőségben a sajoszentpéteri kir. járásbíróshoz helyezte át.

Borsodvármegye új főispánjává báró Vay Elemér nevezte ki Ö. Felsége. Az új főispán a szomszédos Borsodban meggyeszeretnek örvendő, s így kinevezését általános rokonszenvvel fogadták. Installációján, mely az eddigi tervezet szerint ápril hó 16-án minden nagyobb fény és pompa nélkül tartatik, vármegyénk is képviselve lesz.

Kinevezés. Tóth Lajos sátoralja-ujhelyi járásbírói joggyakornokot a m. kir. igazságügyminiszter a tornalljai kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Előléptetés. Kricsfalussy Jenő esendörhadapród őrmestert — a helybeli esendörség helyettes parancsnokát Ö. Felsége tisztelettel léptette elő.

Gyorsíró tanár. A gyorsíró tanárokat és tanítókat képesítő miniszteri bizottság előtt, a Gabelsberger-Markovics rendszer szerint: Wiesinger Frigyes

egyetemi hallgató, lapunk volt kitűnő stenografusa, mult heten jeles eredménnyel tette le a tanári vizsgálatot. Gratulálunk!

Bucsu. Rimaszombatból való végleges eltávozásom előtt számos jó ismerősöm és barátomtól személyesen nem búcsúzhatván, ez uton mondom szívélyes Istenhozzádot. Rimaszombat, 1896. márczius hó 30-án. *Hübér Sándor* p. ü. fogalmazó.

Évi közgyűlés. A rimaszombati polgári olvasókör védnöksége alatt álló temetkező egyesület f. hó 6-án délelőtt 11 órakor a polgári olvasókör helyiségében tartja rendez évi közgyűlést.

Márczius 15. Nyitra. Lapunk mult számában térszűke miatt nem emlékeztettünk meg a nyitrai szép lefolyású ünnepségről, melyet a márcziusi nagy nap évfordulóján a hazafias magyarság rendezett. Minket különösen anyiban érdekel ez ünnepély, amennyiben az esti díszbanketten, melyen a vármegye és város színe-java, összes élőkölöség megjel nt, az ünnepi szónoklatot Lőrinczy György a F. M. K. E. kitűnő titkára, lapunk volt jeles tollu szerkesztője mondotta a hazára. A nyitrai lapok a nagy tetszéssel fogadott, gyönyörű költői részekben bővelkedő pohárköszöntőt nagy elismeréssel és egész terjedelemben közlik.

Halálozás. Városunk egyik régi tiszteletré méltó családját súlyos gyászeset szomorította meg. Az évek óta emésztő kórban szenvedő Csesznok Lajos, ki gymnáziumunk kiválóan tehetséges növendéke volt s később mint állami állatorvos több évig szolgált a közügyet, márczius hó 28-án Budapesten elhunyt. A jeles képzettségű fiatal orvos, addig míg súlyos betegsége körülfalhoz nem kötö a társaságnak kitűnő humoru kedvelt tagja volt s így korai halála széles körben legmélyebb részvétet keltette. Családjá a következő gyászjelentést adta ki: özv. Csesznok Pálné szül. Cserny Borbála mint anya, Dapsy Józsefné szül. Csesznok Vilma férjével; Latkóczy Kalmánné szül. Csesznok Ilona férjével és gyermekeivel; Csesznok Emília és Csesznok Pál, mint testvérek, sógorok, illetve unokahugai saját és a rokonok nevében, mely fájdalomtól megtört szívvel tudatják Csesznok Lajos magyar kir. állami állatorvosnak, f. év márczius 28-án Budapesten hosszas szenvedés után, élete 37-ik évében történt gyászos elhunytát. A drága halott hűt tetemei hétfőn márczius 30-án délután 2 órakor fognak a kerepesi ut melletti temető hullaház csarnokából az év ref. egyház szertartása szerint, a közpöti sírkertben örök nyugalomra tétetni Rimaszombat, 1896. márczius hó 29-én. — Aldás, béke poraira!

Epilog. Az egy. prot. főgymnásium tanúköre által márcz. 21-én rendezett esteleyn Müller budapesti athleta is közreműködött, mely alkalommal a rimaszombati ifjabb hölgykoszoru a jeles tornászt gyönyörű ezüst serleggel ajándékozta meg. E ténnyel szemben az a mendemonda kering a városban, hogy az emléktárgy értéke nem áll arányban avval az összeggel, mely e célra begyűlt. E mendemondára vonatkozólag a legilletékesebb helyről vett értesülésünk alapján ki kell jelentenünk, hogy a szóban forgó emlék még akkor vétetett meg, mikor a begyűlendő összeg nagysága távolról sem volt megállapítható. A később begyűlt fölösleg azonban szintű hasonló természetű célra fordítatott, a mennyiben azon összegből szerettek be, a versenyeken kiosztott díszoklevelek. — Ennyivel tartoztunk az igazságnak.

Emlékfák a milleniumra. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy hazánk ezredéves főállásának emlékére, a tervbe vett iskolai ünnepélyen kívül — a tanító vezetése mellett, a községnek valamely alkalmas pontján, pl. templom téren, iskola előtt, iskolaudvaron, avagy a község valamely terén, az iskolák nagyobb növendékei emléktájak, vagy csoportokat ültessenek. Ez elültetendő facsemeték kiválasztását — az e célra kiszemelt tanuló által elmondandó néhány ünnepélyes mondat kíséretében kell végezni, a többi tanuló jelenlétében, az ültetést pedig a milleniumi ünnepségek alkalmából kiadandó szünnapok valamelyikén kell rendezni. A beültetendő terület egyszerűen, de a természet adományaival, például földre hintett virággal, galyakkal stb. díszítendő fel, míg az ültetésnél használandó eszközök nemzeti színű szalagokkal ékesíttetnek. A faültetés tényének befejező részét azon mozzanat képezze, melylyel az elültetett fákat a vezető tanító az utókor és a község kegyeletébe ajánlja, hogy az emlékfák — dacolva idővel és viharral — mentül nagyobb számban és mentül tovább élő emlékei lehessenek hazánk ezredéves főállásának.

Követendő példakép említi levelezőnk a dernői róm. kath. hitközség tagjainak legutóbb tartott közgyűlésén hozott határozatát, melylyel kimondotta, hogy a több mint 150 tanköteles gyermek számára — a kik eddig egy tanító vezetése alatt s egy túlszűfolt tanteremben nyertek oktatást — új tanítói állomást rendszeresít s az új tanító 400 forint megállapított fizetését a közoktatásügyi kormánytól államségélykép kérelmezi. Így kelene eselekedni a vármegye minden községében, a hol hatvannál több tanköteles van! Halásan emlékezik meg még dernői levelezőnk arról is, hogy az új tanteremben a tanítói lakás elhelyezésére szükséges helyiség gyanánt a népnevelés magasztos ügyéért már eddig is oly sok áldozatot kozott *Andrássy Dénes gróf* úr egy régi korema épülettel volt kegyes átengedni, a mely a jelzett célra kevés költséggel átalakítható, a közjótékonyágáról híres nemes gróf ez újabb áldozatlészsége valóban elismerésre és követésre méltó!

Husvétii tojások. A küszöbön álló husvét alkalmából felhívjuk olvasóink figyelmét özv. *Miskolczy István* kitűnően berendezett cukrászdájára, a hol szebbnél-szebb husvétii tojások, gyönyörűen kiállított, ilyes bonboniere-ek és kitűnő, válogatott cukorkák jutányos áron kaphatók.

Kohn Albertnek, a Generáli biztosító társaság gömörmezei főügynökének lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Szerkesztői üzenetek.

Bim-beaux. A szerkesztőségnek minden kézirat szerzőjét ismerni kell. Verse jó, de hogy az álnév alatt ki lappang, nem tudjuk. Közölje velünk nevét s akkor ha terünk engedi, versét közöljük. —

Felelős szerkesztő: Dr. VERES SAMU.

T. cz.

Ezennel van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 116 millió o. m. é. korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező cs. és kir. szabad. trieszti általános biztosító társaság (Assecurazioni Generali), valamint a Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 4 és félmillió o. m. é. korona) és az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság (alaptőke és készpénzbeli tartalékok 2.700.000 o. m. é. korona) rimaszombati főügynökségét átvették.

Ennélfogva kérjük mindennemű tűzbiztosításait épületek-, takarmány- és aratási készletekre, valamint egyéb ingóságokra nálunk feladni. Elfogadunk továbbá életbiztosításokat a lehető legjobb és legolcsóbb feltételek mellett.

Biztosítási feladmányait kérve és várva vagyok kiváló tisztelettel

Az Assecurazioni Generali gömörmezei főügynöksége:

KOHN ALBERT.

Iroda: Rimaszombatban Andrassy-ut a faraktárban.

Árverési hirdetés.

A rimaszombati takarékpénztárnál az annak idején ki nem váltott vagy meg nem hosszabított kézi zálogtárgyak folyó évi **április 14-én d. u. 2 órakor** tartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Rimaszombat, 1896. április 1.

Az igazgatóság.

Bérbeadó kert.

Rimaszombatban a Jánosi-utcában egy 500 □ ölnyi kert bérbeadandó. Bővebb fölvilágosítást nyújt özv. **Bernáth Gyuláné.**

Ugyanott egy Kühne-féle vetőgép is olesón eladó.

Kiadó bolt.

Rimaszombatban a Kossuth-utca 1-ső sz. a. házban — a megyeházával szemben — egy **bolt** hozzátartozó lakással együtt **május 1-től** bérbe vehető. — Bérleti szándékozók forduljanak **Kern Adolf** takarékpénztári könyvelő urhoz.

Eladó ház.

Rimaszombatban a Pokorágyi-utca 22-ik szám alatti ház, mely 3 szoba, konyha, kamra, pincze, fatartó és egy nagy kertből áll, **szabad kézből eladó.** — Venni szándékozók tudakozódás czéljából forduljanak **Demkovits Pál** tulajdonoshoz.

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Eisenstädter Testvéreknel BÉCSBEN.

Teljesen használatra kész, esinos és a cizélnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a dobozból mázolható fel.

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olesőbb, mint a többi padló fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és gyógyáru-üzletben.

Főraktár: Rimaszombatban **Braun Zsigmondnál.** 3-4

Uj cserépkályhák!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy az **ANDRIK SÁMUEL**-féle tamásfalvai cserépkályhagyártást átvettem, és azt ugyanott minden tekintetben ujitva, folytatni fogom.

Kiváló minőségű **agyagunk felülmul** minden más bel- és külföldit, továbbá uj minták és vegyészileg javított máz beszerzése, nemkülönben kitünő munkaerő, azon kellemes helyzetbe juttat, hogy a versenyt **bármely** hazai és külföldi gyártmánnyal bátran fölvehetem és ez által a m. t. közönséget megkímélem a tetemesen drágább és sok kellemetlenséggel járó idegen gyártmányu kályhák beszerzésétől. — **Cserépkályháim csiszolva is állittatnak.**

Ezen uj vállalatomban a m. t. közönség szives pártfogásáért esdve maradtam

kiváló tisztelettel

BRAUN ZSIGMOND, vaskereskedő. RIMASZOMBAT.

6-*

Rendelések vasüzletemhez intézendők. Javítások és átállítások is elogadtatnak.

Uj cserépkályhák!

*** Utolsó főhuzás. ***

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Május 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600 000	= 600 000
1 „	400 000	= 400 000
1 „	300 000	= 300 000
1 „	200 000	= 200 000
1 „	100 000	= 100 000
2 „	40 000	= 80 000
2 „	20 000	= 40 000
5 „	10 000	= 50 000
10 „	8 000	= 80 000
34 „	6 000	= 204 000
100 „	2 000	= 200 000
200 „	1 000	= 200 000
2 650 „	200	= 530 000
22 000 „	150	= 3 300 000
25 007 „	nyeremények és 1 jutalom	= 6 284 000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
60,—	30,—	6,—	3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy áraikon kívül ajánlott levél portója és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny czim: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1/1	1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.— forint

legkésőbbben május 2-ig eszközlendő.

Nyertes sorsjegyeket minden magasságban beváltak.

Husvét.

Krisztus feltámadásának ünnepét ülik meg a keresztények a mai szent napon.

A halottakból való feltámadás hite sokaknál megingott és manapsággal elegendő vannak, a kik nem hisznek Krisztus feltámadásában, mert ez a természeti törvényeknek ellentmond, a kivétel pedig egy ember kedvéért bizony nem történik meg soha! Így okoskodnak sokan és ilyen hitetlenek bizony minden időben voltak, vannak és lesznek is mindig, mert a feltámadás nem olyan bebizonyítható tény, mint pl. az, hogy kétszer kettő négy. A feltámadás a hit dolga. Hiszen Krisztus meghitt barátai, az apostolok körében sem hitték ezt mindnyájan. Nem mondta-e egyik derék tanítványa, midőn hírül adták neki, hogy az ur feltámadott a halottakból, hogy ő bizony azt nem hiszi, ha csak nem látja kezében a szegek helyét és nem bocsátja ujjait a szegek helyébe és nem bocsátja oldalába kezét. Ha már tanítványai körében ilyen kételkedő volt, nem esoda, hogy ilyenek a mai nappal is találkoznak, de legyenek ezen szkeptikusok olyan igaz és őszinte lelkűek mint Tamás volt, ki, midőn Krisztus tanítványai körében megjelent és a kételkedő Tamást magához hívá s mondá: Hozd ide ujjadat és nézd meg kezemet és hozd kezedet és bocsásd oldalamba*) — térdeire borult és felkiáltott: Én uram, én Istenem!

Pál apostol sem volt valami korlátolt eszű ember, klasszikus nyelven ír a korinthusbelieknek**) s hivatkozik több élő tanura, a kik őt feltámadása után látták.

Mythosz az egész mondja Strauss! Ilyen állítással szemben említjük Suetonius, Tacitus és Josephus történetírókat, kik Krisztus létezését bizonyítják. Különböző ezeknek nem feladata polemizálni, mi a feltámadás hitét feltételezzük olvasóinknál és ennek alapján fűzzük tovább gondolatainkat.

A feltámadás hite mélyen belevág a keresztény életbe, ez jóformán sarkpontja az egész hitéletnek, mely körül a többi kering. Ha mi ezt a hitéletből kivesszük, összedől az egész sirontuli élet és megmarad a természetes emberi hit.

A világ mai törekvése az egység és összhangzás utáni törekvés és ezt nevezzük civilizációknak, haladásnak. De ezen haladásban a szeretet erénye még mindig nem nyerte el a tulsúlyt, hanem még igen gyakori benne a ridegség, a szivtelenség. Ezért bizony nekünk is fel kell támadnunk már e földi életben az önzés lebilincselő hatalmából, a szeretet műveit kell gyakorolnunk és új erkölcsi életre kelünk, hogy hasonlók legyünk ahhoz, kinek feltámadási ünnepét tartják meg a keresztények a mai napon.

Krisztus feltámadásának ünnepe összeesik a természet megújulásának ünnepével. A természet zsibbadt állapotából új életre ébred, bilincseit szét tépve. Csak mi tudunk a természet feltámadásának örülni; csak mi tudjuk ez új életet új reményekkel összefűzni, nem pedig a forró égő lakói, kiknél jóformán tél sines, tehát a természetnek sem kell feltámadnia.

A természet összes teremtményei között csak az embernek vannak magasabb céljai; csak az ő lelkébe vannak vésvé az erkölcsi törvényeknek megmásíthatatlan szabályai; csak ő tud gondolataiban a földi életen felülemelkedni és a belsejében lakó szelleme által a szellemi ország tagjának tekinti magát; csak ő neki van azon öntudatos hite, hogy a sirontuli egy más élet vár rá;***) csak ő fűzi az igazság láncolatában egyik szemet a másikhoz, hogy tudását gyarapítsa és azt az utókor számára megőrizhesse s végre csak ő képes a tökéletesség utáni törekvésében magasabb fokra emelkedni.

S mire való ezen tehetség, ezen sejtélem, ezen hit, ezen szellemi világ? Talán arra, hogy csak e földi életre szorítkozzunk és mondjunk le a sirontuli életéről? Nem! az ember előnyei és szellemi világánál fogva egy magasabb cél és életpálya birtokában van, melyben megnyugvását, hitének és reményének teljesülését megtalálni véli.

Öntökéletesedés, önnemesítés, az érzéki hajlamok uralmától való megszabadulás — azon cél, mely után törekednie kell.

De az ember lelkesülni is tudjon hazájáért, minden jó és nemesért; lelkesülni az erényért s már e földi életében képezze ki magát egy jobb élet polgárává. Bűnei és hibái felett busuljon és mindig csak a jót tenni tegye szoros kö-

telességgé. Igazságos, becsületes és jótékony kell hogy legyen embertársai iránt, hogy az által megközelítse annak a példáját, kinek ünnepét a kereszténység a mai napon ünnepli: Krisztus feltámadásának ünnepét. Wiesinger Károly.

Vadász-képek.

(A szelezi napok emlékeül Koreny Gyulának.)

Irta: BODON JÓZSEF.

Szelezi vadász házbán vidám élet pezsdül,
Csiklandós adomák közben pohár esendül,
Nyeli a kandaló öt-hat esibuk füstjét,
Rötyög a gulyásos, majd szét veri üstjét.

Egy mogorva vadkan, minden kanok apja,
Hogy s miként nem tudni, de csak neszét kapja
Az adáz esatának, mely ellenük készül,
Hadi tervet forral s kiviszi merészül.

Tanácsházba gyűjti össze minden népét,
Agyarát esattintva adja rendelkezését,
Hogy még a szép-nem se maradjon ám távol,
Kis malacot, zerát most egyik sem ápol.

Jöjjenek özek is, bakok és menyecskek.
Nyul vaczkot a rókák e napon ne lessék,
Hozzák el eszöknek minden ravaszágát,
Különböző megadják a multság árát.

Rövid idő múlva együtt ült a tanács,
(Több ész kell most ide, mintsem mákos kalács.)
Az öreg agyaras köhnt kettőt-hármat
És előterjeszté a nagy, komoly tárgyat:

„Milleniumra kell vad állatok bőre,
Mert valamennyinek szép teljes a szőre,
Hát csak adjuk oda jó téli bundínkat,
Ezzel tiszteljük meg mi magyar hazánkat.
De vajjon a haza mit ad nekünk érte,
Hogy ilyen nagy garral lép most élénkbe,
Egy kis makkot, gyökért, néha bizony azt se,
Te is róka komám mennyiszor állsz lesbe,
Mig egy hitvány egér kerül a fogadra,
Mert ha szert teszél is libára, kappanra,
Az nem a hazáé, az magán tulajdon,
A drága hazától maradhatunk hoppon,
Ehen elveszhetünk, felkophatunk állunk,
Ebben a kérdésben kétélnék nem állunk.“

Aztán felszólítá a szép társaságot,
Szóljanak a tárgyhoz s adjanak tanácsot,
Hogy fontos a téma, azt mindenki látja,
A ki nemzetének igaz, hű barátja.

Egy vén szenes róka, sajna csak félszemmel,
Kissé rekedt hangon izibe szót emel:
— Lesz-e kopó, kérdi, „ezt ám tudni kéne,
„Nem lesz“ — dörgi a kan s forni kezd epéje.

— Erdemes elnökünk, ha jól vettem észre
A kopó nevével lázba jött egészen,
Nem akart ez kérem lenni tölem sértés,
Csak azért hoztam fel, mert fontos a kérdés.

— Ha nem esahol nyomon ez az átkos fajzat,
Kítől méltán szepreg öreg, és méh-magzat,
Akkor én terveneml már is készen vagyok,
Tudom elfogadják nőtények és kanok.

— Ha leszálit az este a nagy jáger házra,
Ma nem kurizálunk, nem futosunk nászra,
Hanem felkeressük ellenségtáborát
S tervöknek kiléssük minden feje-fokát.
Kik állanak majd ki ellenünk a plaezra,
Mennyi az öregje, hány a fiatalja,
Hol kezdik a hajtást, merre veszik utjuk,
Mindezeket szépen meglessük, kitudjuk.

— Helyes! Elfogadják! zúgta a parlament,
Kis madár az ág közt már utolsó pittyent,
Megnyulott az árnyék bérezek kopasz ormán,
„Talán mehetnénk is“ — szól a kan mogorván,
De még néhány szóval elébb megköszönte.
Hogy a gyűlés olyan szépen, simán folyt le.
„Meghatott — ugy mondá — a szép egyetértés,
Nem történt se botrány, se személyes sértés,
Látszik, hogy mi vadak s nem emberek vagyunk,
Botrányt, kravallokat embereknél hagyunk;
Minket a pártviszály nem hoz mindjárt lázba,
Mint a honatyák ott a t. Házba“,
Becsületbíroság se igen kell nekünk,
Mert mi huszonegyet, ferblit nem ismerünk,
Nem is pusztit köztünk az „erkölcsi halál“,
Csak az átkos golyó, ha jó helyen talál.

Aztán megindultak ünnepélyes esendbe',
Sokan a lábukra erősen bicezentve,
Halkan beszélgettek lezajlott esatákrul,
Zuzott bordák, tört láb, elesett pajtásrul.

Egy öreg bak mondá, hogy egy ólom darab
A horgos inába ide-oda szalad;
„Bikfiéz“ — mordult felé az elnökölő kan,
„Az én bőröm alatt két kiló ólom van.“

— Jesszus! sikolt fel rá a kis özmenyecske,
— Fáj is bácsikának ugy-e egész teste?
„Nem biz a kis hugom, megszokja az ember,
Csak esontot ne érjen, minden bajt kihever.“

De im a vadász ház ablaka világít,
Nem fődí azt függöny, nem takarja kárpit.
Ablak alatt szépen meghuzódnak rendbe,
Ellenségit a kan bemutatja rendre:

„No barátim baj van, itt az erdőmester,
Lövésben, fortélyban egyaránt nagy mester,
Most is pelendriket szabdal a bicskája,
Holnap köhögéstől mind azt szopogatja.

„Hanem mondok egyet, kettő lesz belőle,
Ki elébe kerül, ne szurkoljon tőle,
Ha puskája durran, vágja magát hasra
És ügyeljen folyvást a ravasz vén sasra.

„Mikor a puskáját kinyitja egészen,
Tetszalott barátunk, keljen fel merészen,

Ugorjon át rajta, döntse fel a székét,
Távolból hallgatni jól esik a mérgét.“

„Nyelvét fogán tartja a brézói gondnok,
Elméjét lekötik a konyhai godok,
Gulyáslet paprikáz, makarónit sajtol,
Likas fog szeméből nagy könnyeket sajtol.

„Fogfájós embertől ne tartsatok semmit,
Nem akkor nyomja meg az a puska nyelvit,
Mikor lyuk iránt van valamelyőnk véle,
Csak fogára gondol, szaladhatsz előle.

— Jaj csak mindeniknek vón egy lyukas foga,
Sóhajtá ravaszul a vén róka koma,
— Jaj csak elővenné őket a fogfájás,
Kölöka, hörg-hurut, meg egy kis esikarás.

Pödri esőp bajuszát, ki két puskát hordoz,
Fekete-Patakon ő is erdőt gonoz,
Kilenezvenhét kilot nyom ugy eléd előtt,
Légió már a szem, mit nyulfejéből kilótt.

Vigan adomázik János a jogvédő,
Özmenyecskek előtt kiesipi magát ő,
Piritgatja maját a holnapai baknak,
Némelyek a májba már most jót harapnak.
Egy rengeteg tászkát is nyitogat éppen,
Tartalmát kirakja maga elé szépen.

„Van ott minden, a mit szem, száj megkívánhat,
Még csak elnézni is igazi káprázat;
Kis olló, nagy olló, köröm tisztogató,
Szöresippentő vasak és hajfodorító,
Borotva, kis tányér, szappan és pomádé,
(Ezt a két utóbbit lenyelne sok dádlé.)
Fogkefe, hajkefe, bajusz-kötő, pedrő,
Püder, illatszerek, gyönyörű esopp seprő,
Tükör, kis skatulyák, téglik, szijjak, esattok,
Kabátok, nadrágok, kézelőre gombok,
Cukkerlik, bonbonok, szóda bikarbóna,
Hoffmann-esopp, pilulák, hogy ha esikaródná,
Biz Isten, megtelnék vele egy tő falu.
De mihaszna mégis, hogyha ninesen gyalu.)*

„A ki ős Mátránkban üzött vadkant, rókát,
A kopasz jáger is ott szivja esibukját;
Ő kemével történt az a fura eset,
Mikor a „Tölgyes-bérezén“ a vadkanra lesett
És elnyomta szemét a hajnali álom:
Koczog a vaddisznó, nem is egy, de három;
Nézik a nagy alvót kivánesi polával,
(Kiesaholhatának azéllal, kovával.)
Az egyik hozzá megy és fülebe sugdos,
Másik a haraszta vizit-kártyát dugdos
S mivel nem volt náluk toll, papíros, tinta,
Emlékiratuktól nedves lett a flinta.

A kis özmenyecske félénken tesz kérdést,
— Ha nem követnék el — ugymond — vele sértést,
A két fiatalnak mily szerep van szánya?
„Ne tarts tőlök hugom, kettő megy egy számba.“
És megesippentette állat a kérdőnek:
„Lám, lám, csak fiatal kell a menyecskeknek.“
„No majd lesznek ezek holnap „tükört“, „pemzít“,
De most hallgassatok, tanácskozást kezdik:
„Szeesény“ hegy „Aranyost“, „Ölyves völgyet“ hajtják
Fülök tővét este haj de vakarhatják.
Mert mi meghuzódnak a „Kövéz bérez“ aljára,
Onnan lessük őket mosolyogva sandán.
Most gyerünk hveim, mert korog a gyomrom,
Mig makkra találok, kophatik az orrom.

* * *
Szür-kankó felérlik a bérez oldalában,
Jámbor tapsifüles bizik az inában,
Nem hiába bizik, elviszi irlháját,
Csatateren hagyja félszeme világát,
Másik félszemével visszazétt hajszra,
S nyelvét öltögeté a kipödrott bajszra.
Ereszkedik a kan surjányos tetőről,
No ennek a foga több makkot nem öröl,
Van-e testamentum őh halandó pára,
Minek is virradt fel szép téli nap mára.
Az árnyék világtól bucsúz öreg pajtás,
A János esövében haj erős a fojtás,
Nem ér az életed komám egy petákot,
Itt kell hagyni öreg ezt a szép világot.
Bikmakk, édes gyökér, kukoricza, krumpli,
Neked már annyit ér, mint egy lyukas strimfli,
Egy villanás, esőp füst zúg a bérez vizhangja,
Nem anya szülte azt, ki élve maradna.
De a kan csak koczog, szép Diana arezán,
Elterül a mosoly hamiskásan, esalfán,
Mert a hol gyűrűjét hordozza a kanesi,
Hat latos golyóját oda küldte Janesi.

A furesa pilula nem tetszet a kannak,
Agyarai esengve egymásba esattannak,
Mindjárt nem is tudta, hogy mi történt véle,
Dicső Hunyadinknak vizéből nyelt-e le,
Vagy mi a kő lelte, nos elég az hozzá:
Pórul járna nagyon a ki őt nyomozná.

*) Az „extra“ ágyat két összetöltő lözsa képezte; de az egyik jóval alacsonyabb volt, mint a másik. Ehhez kellett volna a gyalu.

A „bárá ur.“

Irta: HARMATZY LORÁNT.

Önök kétségkívül ismerték mindnyájan a szép Amade Margitot, Amade János képviselő eszbontóan esinos leányát. Ismertem én is. Istenem! Mennyit táncoltam vele a bálakon! Sőt most már beválthatom, hogy szerelmes is voltam belé . . . két hétig. De a két hét felér annyival, mintha más ember két évig szerelmes. Önök kérdezik, hogyan lehet mégis, hogy ezen hő érzelem megszünt? Hiszen „Die Liebe höret nimmer auf.“ (E szép frázist lásd a külföldi szállodák szobáiban felakasztott Amor képeken.) Nem én voltam az oka, arra esküszöm. Ő is ártatlan volt. A sors, az a félbolond vak, ez volt a hibás. Nem teremtett herezegnek, grófnak, vagy legalább is bárónak, szóval mágnásnak, pedig Margit nagysám

*) Kámory fordítása szerint.

**) L. I Korinthusbeliekhez i. 1. 15. f. 5—8 v.

***) Nagyon tévednek azok, kik azt hiszik, hogy a sirontuli életet szülte a félelem, s hogy az erős embernek erre szüksége nines. Ezen materialisztikus felfogásnak ellentétül az ember szellemi élete. Elnézve a keresztény tantól, a sirontuli életre következtetünk saját életünkben, melynek sehol párja nines a természetben, a szellem pedig nem semmisülhet meg.

szemében a beszámítható fiatal emberek a bárónál kezdődnek. A többi halandó jó mulattatónak, tánczosnak, staffage-nak, de ilyenhez nőül menni . . . gondolatnak is nevetséges volt Margitka szemében.

S én, kinek megrögzött szokások leányoknak „komoly szándék“-kal udvarolni, ily körülmények között nem tarthatam számot reményre. Két hét múlva, ambar „szívem vértett, szívem fájt.“ mint a Bajza vándorának, felismerve a leány gondolkodását, leléptem a küzdterről, az udarlók sorából s belőlem is lett . . . staffage; s kárpótolni így kezetem magamat egy másik kisasszony szép szeméi által . . . azonban kérem, itt már vége a valomásomnak.

Mindazáltal, hogy Amade kisasszonynak ilyen magános reményei és vágyai valának, ne tessék képzései felőle valami kellemelent:

Szép volt ő, okos, kedves és aranyos. mintha Isten által is arra lett volna teremtve, hogy magába bolondítsa az egész férfinemét. Látták önként mosolyogni? Az ember szíve csak ugy repetett örömben erre a látványra. Hát még a szeméi! A mikor rám nézett, olyan lassan, melegen, le kellett sütnöm a szememet, mert nem bírtam kiállni azoknak esillogó fényét. Hanem nem folytatom tovább ezt a rajongást, megharagudnék reám . . . izé kisasszony, (Boesánat, de a nevével kell hallgatnom.)

Nohát kérem, ebbe a tüneménybe bolondult bele az én Rázonny Zsiga barátom.

Jó fiu volt a Zsiga; de szörnyen tartózkodó. S ezt mindenki felfuvalkodottságának tekintette, s ezért a „báró ur“ gunynév, mivel az a hunczut Balázs Gida tisztelte fel, ugy rászáradt, hogy a víz se mosta le róla többet. Én, mint jó barátja tudtam nagyon jól, hogy Rázonny éppenséggel nem kevély. De hiába, a rátapadt nevet én egyedül meg nem változtathattam Rázonny Zsiga eddig egész életét ugy szólva, a könyvek között töltötte. Letett egy egész rakás jogi szigorlatot, most kötszeresen doctor; s ha a doctor juris és a doctor politicae-n kívül még lenne egypár tudorsági rang, bizonyos, hogy Rázonny Zsiga az első lenne, ki a vizsgákra jelentkeznek. Roppant keveset forgott női társaságban, s mint vannak fiatal emberek, kik extázisba esnek egy esinos nő látásán, s kiknek nines szebb zene, mint a női ruha illatos suhogása, Zsiga lábba jött, ha megpillantott egy-egy szebb, ritkább könyvet, (persze mindig tudományos munkát) s gyönyörrel töltte el az az egyhangú zörejt, mely a könyvek lapozása közben keletkezik. S most, midőn valóban protekció nélkül, oly aránytalanul rövid idő alatt lett fogalmazóvá, az Isten tudja, melyik miniszteriumban, most sem hagyott fel a könyvmolyoskodással. Például most megvette Montesquieu bölcselati munkáit, eredeti szövegben s azt olvassa nagy szorgalommal. Felad magának minden napra husz-husz oldalt; azt el kell végeznie, addig le nem fekszik. A multkor kissé későn, helyesebben korán (2 óra volt éjjel) jöttem haza egy reccnaisena-visite-ről, a lakása előtt elhaladva, láttam, hogy szobájában ég a világosság. Másnap megkérdeztem tőle: „Mit csináltál te tegnap oly későn?“

„Olvastam Montesquieu-t — felelt Zsiga, tudod ma egy estélyre kell okvetlen mennem, hát elvégeztem tegnap a mai napra eső porciót.“

Ilyen fiu az én kedves barátom, Rázonny Zsiga. S ez a szerény, szolid fiatal ember szerelmes lett Amade Margitba. — Néhányszor látta az utcán a színházban, hová nagynehezen elesaltam, s elbűvöltek azok a szép szemek.

Seemann ezredeséknél ismertette meg őket egymással Balázs Gida Zsiga kissé elpirult, s valami ideges borzongás futott át a tengerinczén, midőn a leány elé állott, s hallá e szavakat:

„Margitka! Engedje meg, hogy bemutassam magának Rázonny Zsiga barátomat, a „báró ur“-at.

Zsiga szemrehányó tekintetet vetett az ifju képviselőre:

„De Gida . . .!“

„Nono! Ne haragudjál, hogy elárultalak,“ felelt Balázs, s ott hagyta a leányt és ifjut.

„Haha! — nevetett Margit czüstesenegésű hangon, hát titokban akarta tartani a báróságát?“

„Nagysád . . . én kérem: . . .“ makogott Zsiga szörnyű zavarában.

„Ugyan hagyja! — viszonzá a leány vidáman, — ha inkognitóban akar maradni, én azt nem fogom megsérteni, s nem fogom magát „báró ur“-nak nevezni.“

„Köszönöm! Lám Balázs kipletykálta. De kérem, Nagysád tartsa titokban azt a „báró ur“-at!“

„Pedig lássa, sokan vannak, a kik szívesen használnák e címet, míg maga elveti, pedig tulajdona.“

„Nagysád! Ki kell ragadnom a tévedésből . . .“

„No jól van! Ne makaeszködjék. Igérem, hogy nem szólok többé egy szót sem erről. Beszéljünk másról. — Mondja csak látta már az új operát?“

„Hogyne kérem, persze, hogy láttam.“

(Igen ám, mert én esábitottam el belé nagy küzdelemmel előtte való nap.)

„Nos, milyennek találta?“

„Lássa Nagysád, én őszinte vagyok. Bevallom nyíltan, hogy nem nagyon figyeltem oda.“

„Hát mit csinált?“

„Néztem a . . . publikumot. Láttam Nagysádekát is a páholyokban.“

„Valóban, észrevett?“

Zsiga oly pillantást vetett Margitra, hogy a leány szíve megdobbant.

„Ez az ifju szerelmes belém.“ — Gondolá.

Azután elváltak; a Balázs Gida lépett Margithoz.

„Jaj kérem, el sem képzeli. — mennyire kikaptam épen most attól a „báró ur“-tól, hogy elárultam a titkát.“

„Igaz, mondá Margit, szemrehányóan, — hát minek bosszantja vele, ha tudja, hogy ez neki kellemetlen: „Ugy látszik Margitka, hogy érdeklődik iránta. Figyelmeztetem, hogy a fiu örülten szerelmes magába. Ne bolondítsa el még jobban.“

„Hallja Balázs, maga szemtelen! Különben Rázonny ur igen kedves fiatal ember. Engem megkért, hogy tartsam titokban a báróságát. En azt megígértem neki s ezt magától is megvárom.“

Balázs nagy szemeket meresztett.

„Hát elmondott Magának mindent?“ — kérde a gunynév eredetére célozva.

Margit, maga sem tudta, hogy és miért, felhevülésében így felelt:

„Hát persze!“ S azzal faképnél hagyta az ifju képviselőt.

Gida utána nézett, s megcsóválta a fejét.

„Lám — mondá — ilyen bolondok ezek a lányok. Itt van ez a Margit. Minden ujára kaphatna vagy tíz jóra való férjet. S neki ez a könyvmoly, ez a szerenésellen Rázonny tetszik. Egy ilyen simplex fráter, ki még azt sem tudja, melyik jobb pezsgő a Mumm-e vagy a Röderer?“

És Margitot valóban megbabonázta a Balázs Gida ajkán kiszaladt „báró ur.“ Nem értette ugyan, hogy Rázonny miért tagadja le, de ugy képzelte, hogy magnás embernek lehet ilyenféle szeszélye. S egyben öröm töltte el szívét, ha arra gondolt, hogy a „báró“ őt szereti. Eléri vágyát! Báróné lesz! Pedig hányszor mondták neki, hogy „Bolond vagy kedvesem! Csak lesd, hogy majd megkér egy magnás.“ Igen, igen! S ha még az ifju nem szeretné, majd ő gondoskodik, hogy megszeresse. S magában lassacskán összehasonlítást tett Zsiga, és több léhaskodó fiatal ember, s főképp ezek vezére Balázs Gida között. S megvallhatom, hogy az összehasonlítás nem ütött ki Rázonny hátrányára. Nem volt tárgy, mihez okosan hozzá ne tudott volna szólni; élő lexikon volt: s éppén oly jártos volt valamely bonyolodott jogi esetben, mint a mily tájékozottságot árult el az Afrika-vagy az éjszaksark-expeditiók-vagy akár a malaj népszokások történelmében. Táncozni ugyan gyalázatos rosszul tudott, de Margit ugy vélte, hogy ez nem okvetlen szükséges a boldog házaselethez. A társalgásban nem fitogtatta szellemét az igaz, s az udvarlás legelemibb fogásaiban is fogatékos ismeretekről tett tanúbizonyságot. De, Margit szerint, a férj legyen férj és nem pedig udvarló, flirtelő, bókoló gavallér, mert ez csak a staffagenak való. Szóval Margit gondolkodása szerint, a mely — előnyére megjegyezve — leszámítva azt a kis magnás bogarat, besületére válhatott volna bárkinek, Zsiga mintaférfjelölt volt.

S ezt nem is tagadta senki előtt. Multságokon, összejöveteleken fokozottan s aránytalanul halmozta el szívességével s kedvességével a többi fiatal emberekhez képest. És Zsiga mégis meg volt győződve, hogy Margit őt nem szereti. Persze nem volt jártos szegény — hogy műszóval éljek — a szerelmi szimptomák megítélésében.

Pedig már az egész társaságunk rajtuk mulatott. Balázs Gida ajánlotta, hogy felesap szerelmi book-makernek. Három esőket ígért egy ellen, hogy Zsiga nem veszi nőül Margitot. Kijelentve, hogy fogadásokat csak a hölgyek, s azok közül is csak a fiatalja köthet. S hozzátette még, hogy a korosztályokat ő maga fogja megállapítani.

A társaság nőtagjai érdekében tartozom kijelenteni, hogy Gida esőkolodó terve, mi pedig elég jó és eredeti volt, három vén kisasszony véd-és daczszövetségének szörnyű propagandája következtében megbukott (Talán azért bosszankodtak meg, hogy Gida, ez a vén róka, a fogadásokból őket egyszermindenkorra kirekesztette.)

Pedig hát a vak is észrevehette, mennyire bomlik Margit az után a mamlasz-után. S Zsiga szerénységénél fogva nem bírta elhinni, hogy belé valaki szerelmes legyen. Hiában, „pajkos madár a szív szerelme, utját senki sohase tudja más!“ Ezt a dalt, ha nem tévedek, „Carmen“-ben hallottam, s valahányszor együtt láttam Margitot és Rázonnyt, mindig eszembe jutott. Azt különben Balázs Gida is eleget ismételte: „Ugyan mit szeret Margit azon a fajánkon?“

Persze a képviselő urban az irigység motoszkált. Megvallom, én is szerettem volna néha jól oldalba ütni Zsigát, mikor Margit azokkal a gyönyörű szemekkel olyan szépen, szerelmesen ránézett. De hát, hagyjuk ezt.

Utolsó joun volt Amadeéknál. Előzőleg beszéltem Zsigával.

„Ugyan te, szegény flótás, mond csak, igazán szereted-e te Margitot?“

Reám nézett, s szemében esillogott az „igen“ felelet.

„Nem haragszol meg egy őszinte szóért?“

„Kérlek! ellenkezőleg.“

„No hát barátom Zsiga, nagy birka vagy te, hogy meg nem kéred azt a leányt.“

Ő eltűnődött.

„Azután halljuk! — folytatám — miért habozol?“

„Képzeld el, hátha nem szeret?“

„Erre is el lehet mondani, hogy: „vak vagy oh szerelem!“ Hát nem vetted észre, te szerenésellen?“

„Nem én.“

„No barátom, tisztellek!“

„Aztán nézd — mondá ő lassan, gondolkozva — ha valami másról, mondjuk egy aktáról volna szó, nem töprengnék. De szerelmi vallomás? Ebben nem vagyok tájékozott.“

„Biz az igaz! No de ne busulj. Majd ha közoktatásügyi miniszter leszek, tanfolyamot nyitok az egyetemen a szerelmi vallomások elméletéről és praktikumáról. Majd akkor vizsgálhatsz belőle, ha addig még el nem halaszták az orrod elől Margitot.“

Láttam hogy rosszul esett neki.

„Boesáss meg — mondám — de igazán már megjöhetne az eszed!“

„Nem merem barátom, nem merem! Félek a kosártól!“

Vállat vontam s elkezdtem fütyülni azt a couplet-t, hogy: „Der ist nicht mehr zu kurieren. . .“

Én ugyan rendes körülmények között nem szívesen ártom bele magamat mások szerelmi ügyeibe (egyszer már megjártam, s majdnem párbajom lett belőle), azonban látva Zsiga ügyefogyottságát, elhatároztam, hogy kezembe veszem az ő dolgát. Végre is az embernek vannak kötelességei a barátaival szemben.

Azon, az imént már futólag érintett utolsó jounon, bizonyos gondolkodó szemtelenséggel így szóltam Margithoz:

„Margitka, ma beszéltem Zsigával.“

„Valóban?“

„Igen, sokat diskuráltunk magáról.“

„Képzelem mennyi léhaságot mondtak felőlem.“

„Ne legyen igazságtalan mi irántunk. Biztosítom, hogy esupa jót mondtunk.“

„Mit példál?“

„Zsiga azt mondta, hogy örülten szerelmes magába.“

Margitnak szemébe tódultak a könyvek.

„Már maga is szekiroz engem? Eddig még sohase bántott. Már maga is ellenséggemmé lett?“

Kissé közelebb léptem hozzá.

„Ellenségévé? Nem! Mondja inkább jó barátjává, Legyen meggyőződve, hogy a mit eddig mondtam, s miket ezután fogok mondani, bizonyos félelemmel teszem. Nem vagyok biztos a felől, hogy felindulásában nem üt-e pofon?“

„Ne bolondozzék! Beszéljünk komolyan. Mondja jó barátja maga Rázonnyak!“

„Hízlelek vele magamnak. Különben, lássa, ne haragudjék reám, hogy ilyen, talán sértő szemtelenséggel beszélek magával. Vegye ugy, mintha a testvére beszélne, mert biztosítom, hogy az sem viselhetné jobban a szívén a maga boldogságát. Zsiga magát imádja, de nem mer szólni. Fél a kosártól, Maga is szereti őt. Az Istenért, csináljon valamit!“

„Én! Talán én kérjem meg őt?“

„Azt nem tudom. Az ilyenféle szerelmes fogásokban a nők gyakorlatabbak és leleményesebbek, mint mi férfiak, főleg pedig én. De ismétlem Zsiga szörnyen tartózkodó. Nem elég neki biztatásokat adni. Nem érti meg.“

„Köszönöm“ — felelt a leány, melegen megszorítva a kezemet, s gyorsan távozott.

Valami jóleső, kellemes érzés keletkezett a szívemben. Bizony, kérem, nem utolsó dolog az, ha az ember tudja, hogy elősegítette a másik boldogságát. Most értettem meg, hogy miért szeretnek némelyek ugy protegálni.

Nem egészen egy óra mulva Zsiga oly hevesen rohant nekem, és ölelt át, hogy majdnem felborultam a sima parketten.

„Hát beléd mi ütött?“ kérdém, pedig sejtettem jól, hogy mi fog következni.

Zsiga, mintha nevető göresöt kapott volna, ugy kaczagott. De e nevetésnek olyan boldog színezete volt.

„Beszélj már, mert azt hiszem hogy megbolondultál“ szóltam ismét.

Ujabb ölelő roham következett Rázonny részéről.

„Szegény fiu — gondoltam — még tényleg megbolondul a nagy boldogságtól“

Egyedül voltunk a dohányzóban. Jól megráztam a nyakánál fogva. Ez kissé magához térítette. Szaggatottan, elcsesklő szóval mondta el azt a boldog hirt, hogy: „Margit szeret, nagyon szeret.“

Megráztam a saját kezemet, s azt mondtam magamnak:

„Jól van barátom! Ezt jól rendezted. Egymásra talált a két szerelmes.“

Megkérdeztem Zsigától, legalább hadd okuljak belőle:

„Aztán mond csak, hogy volt?“

Egyszerűen elém állt, s ezt mondta:

„Ugy-e Zsiga maga szeret engem!“ „Örökké!“ feleletem én, — s erre ő is bevallotta. Barátom! Mily boldogság! Ó az enyém!“

Gratulálok „báró ur“! — feleltem kezét fogva vele.

„Igaz, Te! Nem tudom mit akarhat Margit azzal a „báró urral“! Folyton hallgattott eddig, de most megint kezdi. Arra beszél rá, hogy ne tagadjam meg a címetemet. Legyek büszke reá. Nem értem. Kérlek, te jártasabb vagy ebben mint én, tudd ki tőle, hogy mit akar, mit gondol?“

Megígértem, s ő boldogan ment vissza a nagy salonba.

Kitudjam, hogy mit gondol? Jaj te, szegény Zsiga! Nem is sejtéd, hogy annak a „Báró ur“-nak, mi oly könnyelműen kicsusztott Balázs Gida száján, mily nagy szerepe van a te szerelmed vígjátékában! Ezt már nehezebb, bajosabb lesz rendezni. Eh! De végre is, vagy szereti Zsigát Margit, vagy nem! Ha szereti, akkor is szeretni fogja, ha megtudja, hogy nem igazi báró.

Felkerestem a leányt. Egyedül beszélgetett Gidával.

„Jó hogy együtt találom magukat — mondám — Hanem először is engedje meg, hogy gratuláljak.“

„Mihez?“ kíváncsiskodott Gida.

„Szabad megmondanom?“ kérdém Margittól.

„Ha Balázs megígéri, hogy titokban tartja! — felelt a leány — mert még senki sem tudja, csak mi és a papa, . . . no meg maga“ — tette hozzá, hozzám fordulva.

„Persze hogy ígérem! Mindent ígérek.“

Már is miniszternek képzelte magát Balázs, és én biztos voltam, hogy tíz perez múlva az egész társaság tudni fogja az új szenzációs hirt.

„Gratulálj Margitkának, — mondám — ő menyaszszony.“

„Ah! Brávó! S ki a vőlegény?“

„Rázonny Zsiga.“

„A „Báró ur“-?“

„Hallod Gida! — folytatám komolyan — most már elég legyen abból a „Báró ur“-ból! Lássa Nagysád, ez a Balázs magát becsapta, Rázonny nem báró.“

„Nem báró?“ kérdé Margit kissé megütközve.

„A „Báró ur“, csak gunyneve volt!“ világitám fel.

„Rázonny nem báró?“ ismétlé a leány.

Erősen ránéztem, s kissé keményebb hangon így szóltam:

„Talán sajnálja a csalódást?“

Margit megrázta a fejét, s így felelt erős, szilárd hangon:

„Ha előbb tudtam volna meg, nem mondom. De most komolyan, nem törődöm már azzal, hogy báró-e vagy sem!“

„Helyes!“ szóltam kenetteljesen . . .

De ezzel még nem volt vége a dolgnak.

Balázs Gida minden módon érdemeket akart magának szerezni. Azt vitatta, hogy ha ő nem hangoztatja a „Báró ur“-at, Margit nem kezdett volna érdeklődni Zsiga iránt, nem fedezte volna fel az ifju szép tulajdonságait, nem lett volna belé szerelmes s következőképen nem lenne most boldog. Tehát ugy Margit, mint Zsiga neki köszönhetik szerenésüket,

„Jelenkorunk főföemeltlyűje — végzé beszédét, hozám intézve szavait — a protekció. Hanem tudod barátom, tudni kell azt alkalmazni, mint például én most, ezen esetben. De hiában, ehhez tehetség, zseni kell!“

Hej Salamon...

Hej Salamon esordultig a pobárral!
Nem bírok a szívem bubánatával...
A poharat felissza a bánatom, —
De azt az én bus szívemet
Kikaczagott szerelmemet. —
Nem altatja se' nóta, se' cimbalom.

Mi maradt meg szerelmemnek Salamon:
Ez a kicsi rojtos kendő s bánatom...
A kendővel törölgetem könyvemet,
A bánatom itatgatom:
Azt hiszem így elhaltom
Elfeledett, kigunyolt szerelmemet

Huzd rá ezigány! szóljon az ő néája,
Hagy kurjantok közbe vigan hozzája —
Kurjantának nagyon vigat s nem tudok;
Bele hull a könyvem árja
A esordultig telt pobárba,
S olyan búsan, oly szomorun vigadok.

Bodor Dezső.

A gyógyszer.

Irta: FERDINANDY ELLA.

A míg a tükör előtt állva gondosan szemügyre vette magát Irtássy Gábor doktor, egyet gondolt a nagy britt íróval:

„Asszony, tehát meg is hódítható...
Azzal meglepődötten vette ezilinderét s gondolkozva indult kifelé.

Ma lesz hát a „döntő ötközet“.

Az még soh sem történt meg eddig velem, hogy hónapokig udvarolva, ma is ott álljon a kezdetnél minden rutsága daczára. Tudta, hogy a szellem hódít igazán, pedig hát elég „esprit“ tételezett föl magánál. A méreg ette... Az az asszony, az az asszony! De milyen remek asszony.

Érdekes halavány arczoeska, nagy ragyogó, barna szemekkel, tele életkedv és szenvedéllyel, finom alak: egész az ő gusztusa.

Egy éves asszony. Férje amolyan komoly professor, ki csupán tanulmányainak él, nevének tehát okvetlenül unatkozniuk kell.

Elhatározta, hogy megmenti ugyan az unalomtól — mivel az sok rossz gondolatot sugal egy nőnek s e gondolatokat inkább ő sugalmazza neki.

Apránként, lassan.

El volt ragadtatva, ha az asszonyka megnevette adomáit de sohajait még jobban. Szívesen elvitatkozott vele, bár a kis hálátlan nem vette észre, hogy az utolsó szót mindig neki engedi át a doktor: asszony, legyen boldog velem!

Ha egy oly perezen, mikor észrevétlenül megkaphatta puha, hajlékony kis kezét s esze kezdett zavarodni, az asszony ártatlanul kérde:

— Az úterem vizsgálja? Alig ver... Nem birt magával. Harag és vágy majd szétfeszíti keblét.

A professor urnak is feltűnt végre a doktor gyakori látogatása.

— Ugyan mit keres itt minduntalan?

— Az eszét aligha, azt otthon felejté — nevet a felesége.

— S maga esztelen embert fogad el? Csalódtam volna az én kicsinyemben? — hajlik fölé a férj mosolyogva, szerető tekintettel.

— Azt hittem észre sem veszed édes Róbert. Elküldöm s büntetésül ki is gyógyítom — igéri erősen.

— Bizom asszonyi okosságában.

Másnap Éva elragadóan kedves volt Irtássy doktorhoz. Anyira, hogy a szegényt kezdte elhagyni józan esze.

— Éva, boldogságom! Ne kinozzon! Különbön igazat kell adnom ama mesének, mely a női lelket az ördögétől származtatja.

— Egy mese? Kap rajta gyermekies örömmel az asszony Hadd halljam!... Volt egyszer egy ördög, a ki oly pokoli hévvel szeretett egy asszonyba, hogy még a lelkét is neki adta. Így kezdődik?

— Nem egészen. Elmondom. Ádám még azon unalmas — bár vannak emberek, különösen malicziózus férjek, kik azt mondanák: boldog magányában fogadott valami felett az ördöggel s hogy, hogy nem, az alvilág szelleme vesztett. Ennek értelmében Ádám örökös rabjává lett s az sehogy sem tetszett a gonoszok uralkodójának; törte is folyton a fejét, mint találna kibúvót, mert akkor még nem volt prókátor, hogy tanácsosal szolgálhatott volna. Hosszu töprengés után végre felfedezte azt, a mivel megváltani hitte magát kötelezettsége alól. Addig faragott, dolgozott, míg ilhete egy gyönyörű szobrot teremtett. Egy női szobrot. Hogy olyan volt-e, mint Venus ő istensége, nem tudom, de szépek kellett lennie, mert mikor felajánlotta Ádámnak cserébe szabadságáért, az elragadtatva egyezett bele. Vágyva, reszkedve nyult a szobor után, átkarolva azt, de akkor kétségbeesve kiáltott fel:

— Ördög, megasztalt! Hisz e remek teremtmény hideg, érzéketlen! Mily kár, hogy nincs lelke!

— Csak az a baj? — kérdi az ördög s azzal a szoborhoz lépve, belé leheli a saját ördögi lelkét! És e mesét hajlandó az ember a legtöbb nőnél elhinni, mert sokszor angyalareg ördögi lelket rejt!

— Nagyon jó — hallgatta el Éva az utolsó megjegyzést, tehát az ördög alkotta meg az Ádámmal méltó nőt. Pompás gondolat!

A doktor el-elnczte a kaczagó fiatal asszonyt s eszébe jutott saját magas, esontos félelmes neje, szigorú vonásaival, e kedves alak mellett, üde, nevető ajkaival, finom termetével. Eszét vesztve hajlott hozzá.

— Éva! — s látva, hogy ez engedi megfogni kezét, merészen folytatta: Ne teketóriázzunk. Igen, vagy nem? Örültem szeretnem... Meghallgat-e, elfogadja a szerelmemet?

Sehogy sem birt kiokoskodni a menyecske tekintetéből. De azért nem jött zavarba; lehet, Éva az asszonyok okosságával élve, nem tesz ígéretet, nem ellenkezik s így mindent enged remélni.

— Tovább nem bírom e helyzetet. Azért végezzünk röviden, hosszú küzdelem után.

Szünet... Miért nem felel, min gondolkozhatik? Jó, folytassuk.

— Ha igent mond, boldogítson egy találkával.

Ki volt mondva. Az asszony szeme fellángol, keze pedig olyan mozdulatot tesz, mintha manupropriáját a doktor ur arczára akarná fölírti, de fele uton meggondolja magát.

— Holnap reggel a „kis erdő“ben fogom várni. Én a városom át érkezem, Évám a kertek felől. Kora reggel, úgy hat órákor — suttogja a szerelmes orvos izgatott hangon.

— Hova gondol! Reggeli hatkor szoktam én a másik oldalra fordulni s valódi élvezettel alszom kilenez-tizig.

Ha csak ez a baj?! gondolja diadalmas érzéssel a doktor. Határozza meg akkor Évi az időt.

— Szép, meleg idő lesz e vajjon holnap?

— Oh mennyire! — igéri a böles Aeskuláp, bár nem bírja elképzelni, miért törődik a szép asszony ép most annyira az idővel.

— Igaz, melegnek kell lennie, hisz angusztusban vagyunk, újong Éva. Doktor, legyen ott dében 12-1 között. Esetleg várjon tovább is egy kicsit.

— Boldogságom! — e szavakkal rohan el Irtássy betegeihez. Végre! El sem bírom hinni!...

— Jó kura lesz! Kaczag az asszony s egy levél-papír után nyul: itt a receptje!

Másnap Irtássyné esodálkozva esóválja fejét, látva férje mint esinosítgatja magát; meg nem állja a szót:

— Gábor, Gábor! Mi történt veled? Még bajszpedró is?! Hisz ezt udvarló korodban sem tetted. Mikor kifogásoltam apám előtt kusza bajszod s szerettem volna, ha olyan kicsi, elegáns, nyalka, mint Barna huszártiszté, a ki nekem udvarlásod idejében annyira tetszett, hogy majd oda voltam utána, apám azzal mentett, hogy látszik, hogy nem vagy léha, haszontalanságokkal törődő, de tudományának élő ember, a ki ilyesmire nem pazarolja idejét. S most tiz évi házasság után bajszpedró!

— Milyen asszony is vagy te Mártha! Elfogadsz a mosónőtől egy ilyen gallért, a mi egy esőppet sem fényes — örvöltött föl a doktor böszülten.

— Ha az nem fényes, úgy a nap sem az! Tiltakozik a sértett háziasszony s mély megvetéssel ott hagyja férjét.

A doktor elkészül s egy villámvonat sebességével rohan a félóránira levő „kis-erdő“ felé.

A nap forrón tűz aligha nem vihar lesz napközben. — Átizzadva ér oda. Szemügyre vesz minden bejárót, sétányt. Még nincs itt...? Mit is fog majd mondani a kedvesnek? Mondani? Ahol kettőt egy érzelem hoz össze, kell is oda szó. Azt csak az írók eszelték ki, hogy két szerelmes hosszú, lelkes diétiót tart egymásnak, vagy pedig szerelmes dalt énekel egy hatásos jelenetben, gyakorlati ember ilyesmire nem pazarolja idejét. Ha ő most énekelne! Mikor hangot sem bír kiadni a futástól. Homlokát kiverte az izzadság az izgatottságtól. Már itt is lehetne... Ahá, ott jön egy fehér ruhás hölgy, ő, a drága angyal! Felé rohan, utközben vágyó ajkkal elgondolva, mint fogja agyoncsokolni őt!

Egy sikoltás magához téríti. S egyszerre, mintha nagy fehér szárnyak repülnének a levegőben s a pázsitos uton terülnék el. Hozzá meg egy fiatal vasaló lány éles hangon szidja azt az embert, a kinek az Isten csak parádénak adta a szemét.

— Nono! Ki fog ilyesmiért kiabálni. De minek is jár erre?

Ez kellett csak neki! A haragos szóáradat csak akkor szűnt meg, mikor a doktor zsebébe nyult — s a lány duzzogva folytatta útját.

Ez kicsit lehangolja. Sejtteni kezdi, hogy rászédtek. Hanem a reményszálatok nehez ám egyszerre eltépni. Még csak fél egy. Félkettőig okvetlen várni fog. Mit meg nem tesz az ember egy szép asszonyért?!

Tiz perez mulva a régi izgatottsággal futkossa át a kit erdőt Kiesinek elég kicsi, de erdőnek csak sok fantáziával lehet hívni, hisz alig nyujt árnyékot.

S mikor már türelmetlensége tetőpontjára ért, megszűröl megesillan egy piros naponyó... Oh a kis kaczer! Hogy csalogatja, majd itt, majd ott tűnik fel... De már elég volt a bűjöséből.

— Évám, üdvöm, várj! Hadd! pillantsak bájos arczoeskádba, esillag két szemedbe, melylyel elszédítettél! Liheg a doctor.

Az asszony megáll, de napernyőjét következetesen maga elé tartja. Bizonyosan pirul. A dokort égő vágy fogja el esókkal borítani azt a szép piruló arcot, a napernyő után kap, elhárítja és szemközt áll — feleségével.

Máig sem tudja, hogy birt a lábán megállani, oly ijedség fogta el a gunyos arcz láttára. Mi lesz majd most?!

— Nem is tudtam mostanig — kezdte az asszony lassú hangon, minden szót megnyomva — hogy ennyire szeretsz Gábor. Ma találd hosszú együttlétünk alatt először bájosnak arcom, szemem. Látom, el is szédítettek...!

— El, el vallowta be őszintén a férj uram — alig bírok állani, hanem, édes Mártha —

— Maradjunk az „üdvömnél.“

— Azt hiszed, nem láttalak? igyekszik Irtássy kibujni a kelepezéből. — Csak megakartalak egy kicsit tréfálni.

— Igen és elszóltad magad egy kicsit: Éva, Mártha helyett.

— Te kis balga, hisz tudod, hogy Évák vagytok ti mindannyian, egytől—egyig!

— Hogy te mi vagy azt majd otthon fogom megmondani, csak jer haza...!

Pedig e hitvestársi invitálás nem nagy kedvet ébresztett a doktorban a hazamenetelre. Nagyokat fohász-kodott, csak hívniak hírtelen valami nagy beteghez.

Ki árulhatta el? Maga az asszony aligha? Hisz megígérte a jövetelet. Azaz, — hogy is volt csak?!

Kérdezni nem mert. Pedig felesége zsebében megtalálta volna a feleletet. A „kényur“ magánál tartotta, hogyha netán engedékenység fogná el gonosz urával szemben, bűnének e bizonyítéka által föltűzelhesse magát.

Ha a doktor a szép, férje által elhanyagoltnak hitt professornét látja mosolyogva, incselkedő szemmel dühösen mormogja:

— Csak betegednél már meg egyszer, hogy visszadhassam az izzadást, kimerülést. Kár, hogy azt nem

zudíthatom szép nyakadba, a mit velem tettél: a házi porpatvart!

A hálátlan nem tudja méltányolni felesége göresös ragaszkodását, ki még falura is elkíséri betegeihez, helyben pedig bevárja a beteg háza előtt sétálgatva. Ha látja, hogy férje menni készül, illanásában elesipi s karjába fűzi magát.

— Az égre, Mártha, hát már örökös rendőri felügyelet alatt legyek?! Hisz beteghez megyek, — ragályos beteghez — az asszony gunyosan mosolyog, — mit csinálsz te addig ott?

— Megvárak fel-alá sétálgatva, aztán együtt folytatjuk utunkat. Vagy te csak dében s kanikulai időben szeretsz egyedül sétálni?!

A büntudat lesujtja a dokort s megszelidülve czipeli házi keresztjét tovább...!

Hirek és vegyesek.

Blaháné Miskolczon. A nemzet esalóánya, városunk nagynevű szülőtte bucsuzik, s bucsukörútját valóságos diadalúttá varázsolta Debreczen és Arad, hol már elbucsuzott a közönségtől F. hó 7. 8. 9 és 10-én, mint halljuk — Miskolczon fog legbriliánsabb szerepeiben bucsut venni az ottani közönségtől.

Iskoláink a kiállításon. A közoktatásügyi miniszter még a mult év folyamán intézkedett arról, hogy hazánk összes felsőbb és alsóbb közoktatási intézetei az ezredéves kiállításon oly módon legyenek képviselve, hogy a tanügyi kiállítás hű képét mutassa, a jelenlegi közoktatási állapotnak. Ez intézkedés következtében a rimaszombati elemi és polgári iskolák, valamint az egy. prot. főgymnásium részt vesznek a kiállításban, még pedig részben a tanulók dolgozataival, részben pedig történelmi értékű taneszközökkel. A községi iskolák tanestülete pár héttel előbb a kiállításra küldendő tárgyakat az iskolaszéknél is bemutatja, a gymn. tanári kara hétfőn állította össze az egész gyűjteményt, mely pár nap mulva már rendelteté e helyére érkezik.

Közgyűlés. A rimaszombati kerületi betegsegélyező pénztár f. hó 12-ikén délelőtt 1/2 10-kor a városház nagytermében tarja III. rendes évi közgyűlést, melynek sok érdekes tárgya bizonyára nagy számmal gyűjti össze a tagokat.

Államsegélyek. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium legutóbb a következő községekben lévő iskolák tanítóinak engedélyezett kisebb-nagyobb államsegélyt, nevezetesen: lucskai ev. ref. 148 frt, a szilicezi ág. ev. 121 frt, az abafalvai r. kath. 90 frt, a pálfalvai ev. ref. 53 frt, a mihályfalvai ev. ref. 127 frt, a feleli r. kath. 26 frt, a zeherei ev. ref. 90 frt és végül a rimaszaluzsányi ág. ev. 162 frt. Nem ajánlhatjuk elége ez alkalommal az iskola fenntartó hitközségnek, hogy a hol még a tanító fizetésének 400 frt-ig való kiegészítése nem folyamodtak, azt minél előbb tegyék meg, mert miként azt már a multkor is jeleztük, ily tárgyú kérvények benyújtási határidejét az említett miniszterium f. évi május 1-ig szabta meg, az azontul benyújtandó kérvények, több mint bizonyos, figyelmen kívül fognak hagyatni, melynek következtében maguk az iskolafenntartók lesznek kénytelenek, az 1893 évi XXVI. t.-cz. 9. §-ának megfelelően a tanítók fizetését kiegészíteni.

Öngyilkossági kísérlet. Babik Zsuzsanna 19 éves uzanyiti születésű leány m. hó 31-ikén Rimaszombatra jött s a temető mellett sétálgatva nagy mennyiségű gyufaoldatot ivott; aztán bejött a városba, de a város háza előtt már oly ruszul lett, hogy nem tudott tovább menni, s a padra leülve, eszméletét vesztette, s összetett. A rendőrök bevitték szobájukba, majd az előhívott orvos elősegélye után beszállították a közkórházba, hol csak nagysokára volt életre hozható. Ekkor elmondta, hogy 5 év óta most került haza Budapestről mostoha atyjához, ki nem akarta őt befogadni, s betegeskedése, meg testi hibája miatt szolgálatra képtelen lévén, meg akart válni az élettől, 12 csomag gyufát vásárolt, s 9-et feloldott egy fél liter langyos vízben s azt felhajtotta. A szerencsétlen leányt a kórházban ápolják.

Ingyen vasuti jegyet ad Budapestre és vissza a kiállítás igazgatósága mindazon néptanítóknak és kisdédovónóknak, a kiknek fizetése a 400 frtot el nem éri. A kik ezen kedvezményre igényt tartanak: jelentkezzenek a kir. tanfelügyelői hivatalnál.

Négyes fogat és egy csöbör. Ugy jött ez a két ellentét összekötésbe, hogy a megyegyűlés reggelén egy tüzes paripákból álló négyes fogat robogott János felől; gazdája nem szokott hajtani, csak gyönyörködni a paripák szilaj vágatásán. Közel került a megyeházához, midőn egy szegény asszony ballagott az uton át, egy csöbröt tartva a kezében. A hogy észrevette a fogatot, életét féltve, letette a csöbröt és visszaugrott, gondolva, hogy tán a fogat a csöbörnek megkegyelmez. Nem úgy történt, a fogat neki hajtattot egyenesen a csöbörnek az asszony menteni akarta csöbrét, egy hajdu rántotta vissza a kétségbeesett asszonyt a csöbörtől, mert különben menten a lovak alá került volna ő is, míg így szerencsére ő megmenekült, de már csöbre irgalmatlan a lovak, a koesi alá került. Jaj! csöbröm! jaj! jaj! jaj! kiabálta a szegény asszony. A megyeháza előtt sok ur, több szolgabíró is ült, s csakhamar esküdszéket rögtönöztek, s a négyes fogatu urat elítélték, hogy tartozik a csöbör árát, 2 frtot megtéríteni. A négyes fogat ura azonban úgy okoskodott, hogy miképp mert a csöbör az ő fogatja alá rohanni?! Megtagadott tehát erre minden fizetést. — A vármegye főpénztárosa erre szánakozó szível kezdte meg a gyűjtést a csöbörre. A fillérek bőven hullottak a gyűjtőtől szolgáló kalapba. Ekkor kivált a tömegből a négyes fogatu ur is, hogy ő is adjon egypár fillért. A kalap azonban elfordult, az adományt el nem fogadta, hanem szánakozó szívek filléréiből a hálálkodó szegény asszony kisegítettett bőven, urasan, az igazi urak által.

Táncmulatság Jolsván. A jolsvai önk. tűzoltó egyesület folyó 1896. évi április hó 6-án Jolsván, a „Korona“ vendéglő nagytermében saját alapítókéjének gyarapítására zártkörű táncmulatságot rendez, melyre esinos meghívót küldött szét a rendezőség. Beléptidij személyenkint 2 korona. Kezdeté este 8 órkor. Felülzítések köszönettel fogadotnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Egy gyönyörű kép lesz közszemlére kitéve a Kármán-féle könyvkereskedés kirakataiban. A művészi kivitelű kép **Ternyey János** postafőnök tulajdonát képezi, s azt a mozzanatot örökíti meg, mikor a kis gyermek egy angyalnak a karján a menyországra száll. A porzsemekből összeállított gyönyörű képet **Arbinger Alfonza** bártfai lakos, művészné készítette, ki művészetével egyedül áll eddig. Tavaly ő Felseje a királyné számára is felajánlotta egy a bártfai fürdő azon részét előtűntető tájképet, melyben ő Felseje lakott, mit ő Felseje elfogadván, az anyag beszerzése czimén 20 arannyal honorált. A kép a porzsemeknek üveglapra való hintése által állítatik elő és aztán rögzítik meg a homokszere, ez a titok, mit a művész el nem árul. Felhívjuk a közönség figyelmét e ritka szép képre.

Kinevezés. Demeter Lajos rosznyói tanítót a közoktatásügyi miniszter a nyugalmazott Lóska M. helyére a rosznyói áll. elemi iskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

A gömői ev. ref. egyházmegye tavaszi közgyűlést április 8-án fogja megtartani **Uza-Tanyiton**. E gyűlés legfontosabb tárgya lesz az egyházmegyei gyámintézetek sorsának az eldöntése.

Vasuti baleset történt e héten kedden Nyustyán az ottani államvasuti indóházról a líkéri vasgyári telepig elágazó vonalon. Egy gyári munkás a saját vigyázatlansága folytán tolatás közben két vagon közé került. A koesi ruganyos útközön valósággal összelapították a szerencsétlen ember testét, aki azonnal szörnyen halt.

Takarékpénztár a millenniumon. A helybeli takarékpénztár a pénzüntézetek között akként is szerepelni fog a millenniumon, hogy a szép épület fotográfiája a közönségnek be fog mutatni. Az épületet e czéleből **Andrássy László** kitűnő fényképészünk lefotografálta, s mesteri kidolgozásban átadta az intézetnek, mely a millenniumi kiállításra elküldi. A szépen sikerült fénykép megtekinthető a fényképészeti műteremben is.

Színházi jelentés. Van szerencsém Rimaszombat és vidéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, miszerint 30 tagból álló dráma, vígjáték, népszínmű és operette társulattal előadásaim sorozatát f. 1896. évi április hó 5-én Husvét első napján „Goldstein Számi” (az új honpolgár) énekes bohózzal megkezdem. — Bérletet 20 előadásra nyitok. Előadandó szindarabok: **Dráma**, színmű, vígjátékok: „Bernandó Montilla”, „Nők barátja”, „Létért való küzdelem”, „Egy bolond gondolat”, „Utolsó nemzetőr”, „Honthy háza”, „Romeo és Julia”. Operettek: „Kis Alamuszi”, „Rika”, „Toto és Tata”, „Brigitta”, „Komédiásnők a táborban”, „Orpheus a pokolban”, „Kis herceg”, „Mi történt az éjjel?”, „Népszínművek, bohózatok: „Telen”, „Hortobágyi virtus”, „Holtomiglan”, „3. Kázmér”, „Szent Péter esernyője”, „Fiam nagyon ostoba”, „Kis hőreség”. A bérletárak következők: Oldal ülés és I. H. sor 16 frt. — Körszék III. IV. V. sor 13 frt. — Zárt-szék 10 frt. — Földszinti állóhely 6 frt. Napi helyárak: Oldalszék és a két sor 1 frt. — Körszék 80 kr. — Zárt-szék 60 kr. — Földszint 40 kr. A bérlet eszközölésével és minden igazgatói teendők elintézésével **Fábian László** titkáromat biztatom meg. A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri **Szalkay Lajos** a szepességi színi-kerület igazgatója.

Talált tárgy. A murányi posta udvarában valaki egy jobb minőségű tollkést vesztett el; a postafőnök ez uton hívja fel annak tulajdonosát a jelentkezésre.

A gömörmegei díjnak segélyező egyesület számvevő bizottsága az 1895. évi pénztári forgalma eredményéről márczius hó 24-én tartotta évi rendes pénztári vizsgálatát, mondhatni hogy rövid fenállása óta ezen kis egyesület oly szép eredményt mutat fel, a melyet még városunkban egyetlen egy kulturális egyesület sem mutatott fel, de mi részünkről nem is esodálkozunk rajta, mert hisz vannak oly derék buzgó tagjai, kik semminemű fáradságot nem kímélnek azért, hogy szenvedő társaiknak segíthessenek, rendeznek ok műkedvelői előadásokat, hangversenyeket és tavaszi táncmultságokat, s mi szerény filléreinkkel, ha ölet gyámolítjuk, igazán mondhatjuk, hogy megérdemlik, megérdemlik azért is, mert ok nem csak magokért, hanem azért is, hogy nekünk kelemes estélyt szerezzenek, küzdenek és fáradság, s az ezekből befolyt filléreket összegyűjtik a mint azt az alábbi kimutatás is bizonyítja az 1894. év végén volt az egyesületnek 932 frt 90 krja 1895. év végével már pénztári főkönyve 1110 frt 04 krral zárattott le, tehát az ezen év alatt 177 frt 14 krral szaporodott alaptőkéje. daczára annak, hogy a mult 1895. évben négy esetben 22 frt 50 krt. fizetett ki betegsegélyezés czimén. Ajánljuk ezen jóra törekvő fiatal egyesületet jövőre is Rimaszombat és vidéke nagyérdemű közönsége becses pártfogásába.

A vidéki kereskedők mint a kertészet faktorai. Ne mondja gzenentul senki, hogy vidéki kereskedőink nem buzdulnak a kertgazdaság fellendüléseért. Azon nagyszabású mozgalmukkal, hogy a **zárt tokokban** forgalomba kerülő **Mauthner-féle** elismert kitűnő magvakat az egész hazában általánosítják a konyhakertészet mintegy varázsütésre országzszerre óriás mérvet fog ölteni. Hogy mennyire karolja fel a közönség ezen magvakat, kitűnik abból, hogy számos vidéki kereskedőnek magforgalma ez idén tízszer akkora, mint volt ezelőtt. Sőt intező köreink is felismerték már a nemesített magvak forgalmának rendkívüli nagy fontosságát és jó indulattal, rokonszennel kísérik a helybeli és környékbeli kereskedőink említett magelárusítási ujtását.

A legujabb főnyeremények. A Magyar Osztály-Sorsjáték II. osztályának legutóbb megejtett húzása ismét beigazolta ezen sorsjegyek tizedek és huszadokba való beosztásának áldásos voltát. Szerencsés gondolat volt ezen rendszert Magyarországra is behozni és ezáltal a szegény néposztálynak alkalmat adni, hogy esekély betétek mellett oly óriási nyereményekben részesedhessék, minőket ily esekély koczázás mellett soba és sehol senki el nem ért. Ebben áll az Osztály-Sorsjátéknak nem kicsinylendő sikere. Hogy erről meggyőződünk, vessünk egy pillantást a szerencsés nyerőknek nagy számára, kik épen most veszik fel nyereményeiket, és azon sok szerencsétlenre, kiket az Osztály-Sorsjáték boldogsághoz juttatott. Az utóbbi főnyeremények legtöbbször vidékre kerültek. Így azon sorsjegyet, mely a 100.000 koronás főnyereményt nyerte, **Kőrösi Albert szegedi** elárusítónál vették. A 60.000 koronás sorsjegyet **Lőw Mihály Sátoralja-Ujhelyben**, a 40.000, 30.000, 20.000, 15.000 stb koronás főnyeremények sorsjegyeit pedig a

Heintze Károly czég adta el. A III. osztálynak már május hóban megejtendő nagy nyereséghúzására a sorsjegyek már eladásra kerültek. Ezen hónapban, midőn a milleniumi ünnepek kezdődnek és a kiállítás — melynek keretében az Osztály-Sorsjáték is helyet foglal — megnyitattik, ezen hónapban alkalma lesz mindenkinek oly játékban részesedni, melyhez hasonlóan kedvező esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyújtott.

Pót-nyugtázás. A rimaszombati polg. olvasókör által f. évi febr. hó 9-én tartott táncmultság tiszta jövedelmeként annak idején 310 frt tüntettetett fel; mitűn azonban ezen összeghez utólag még Dr. Schweig-hoffer Ferencz ur 20 frt. Rimaszombat város tanácsa 12 frt 50 kr. Simon Mihály, Tomay Alajos, Balázs József és Jakovecz Alajos urak 1—1 frt adománnyal járultak, szives elismeréssel közöljük, hogy fenti czimzen a tiszta jövedelem 345 frt 50 kr. — **Rónay Gyula** pénztárnok

Számadás és köszönetnyilvánítás. A helybeli egy. prot. főgymn. f. hó 21-én rendezett tornaestélye alkalmával a bevétel 184 frt 35 kr., a kiadás 51 frt 10 kr volt, így az ezredéves tornaerseny költségeire tiszta jövedelem 133 frt 25 kr. A bevételhez szives felülfizetésekkel járultak **Ruffinyi Jenő** ur 5 frt, **Hámos László**, **Horváth János**, **Hamaliár Lajos** urak à 4 frt 50 kr., **Gellén Endre** ur 1 frt 50 kr., **Molnár József**, **Setina János** urak à 1 frt, **Ruzsaky Gyuláné** urnő, **Juraskó Jakab**, **Pitta Lipót**, **Rónay Gyula** urak à 50 kr., **Dienes Gyula** VIII. o. t. 60 kr. ifj. **Zachar Gusztáv** ur 20 kr., **Gellén József** VII. o. t. 20 kr. és **N. N.** 35 kr., összesen 25 frt 35 krral, kiknek az intézet halás köszönetét nyilvánítja az igazgatóság.

Magán-hirdetések.

Eladó zongora.

Egy régibb szerkezetű, de vaskeretű és jó hangzású zongora eladó.

Hol? Megtudható e lap kiadóhivatalában.

1 korona!

2 liter valódi erdélyi asztali bor ára egy korona a „Korona” vendéglőben

Krausz Sándornál,
Jánosi-utca.

Csíz fürdőben

egy divatúrúszület kiadó, tudakozódni lehet ott a Nedeczky-telepen.

MAJOROSY REZSŐ

férfi- és női lábbeli-készítő
RIMASZOMBAT.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy helyben megtelepedvén, a **Deák Ferencz- és Koháry-utczák sarkán levő Ecseghy-féle házban** **czipész-műhelyt**

nyitottam. — Budapest és Bécsben szerzett tapasztalataim képessé tesznek arra, hogy bárminő férfi- és női czipőnek, ugy-zintén diszmagyar eszímáknak gyors, pontos és kifogástalan elkészítését — a legujabb divat szerint — a lehető legmérsékeltbb áron, megrendelőim teljes megelégedésére vállalhas-sam fel.

Magamat és szolgáltatásomat a n. é. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlva, vagyok mindig kész szolgálja **MAJOROSY REZSŐ.**

Szobafestő.

Van szerencsém Rimaszombat város és vidékének nagyérdemű közönségét kiértésíteni, miszerint Rimaszombatban telepedvén meg, ezentul felvállalok mindenféle **[mázoló munkát, szobák kifestését, czimtblák megírását,** valamint minden a mázólo- és szobafestészet körébe tartozó munkák gyors és pontos elkészítését

Midőn ezt köztudomásra hozni szerencsém van, bátor vagyok egyuttal szolgáltatásomat felajánlani a fentemlített munkák bármelyikének elkészítésére.

A n. é. közönség pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Papucsák Márton.

Lakásom: Jánosi-utca 28. sz.

Ugyanitt egy 13—14 éves fiu tanulól felfogadtatik

Bérleti hirdetmény.

1080. sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város közönsége tulajdonát tevő, a várostól egy negyed órára fekvő állami ut hálóza tal öszekötött **Szabadkai pusztai** 1076 hold kiterjedésű **birtok**, mely áll mintegy 4 hold belsőség, 510 hold szántó föld, 102 hold rét és 460 hold erdő legelőből, a hozzátartozó felszerelés és az azon lévő gazdasági épületekkel.

Ugyanesak a várostól félóránnyira, a m. kir. földmives iskolával össze fekvő, ujonnan épített vicinális ut vonallal összekötött **„Pendeles pusztai”** 1059 hold kiterjedésű **birtok**, mely áll mintegy 4 hold belsőség, 396 hold szántó föld, 250 hold rét, 409 hold erdő legelőből, az azon lévő lakó és gazdasági épületekkel folyó évi szeptember hó 29-ikétől számított **hat (6) évre**, egyenként, avagy összesen zárt ajánlati verseny tárgyalás útján **bérbe adatik.**

Az írásbeli zárt ajánlatok a Szabadka pusztai birtokra 500 frt., — a Pendeles pusztai birtokra 420 frt bánatpézzsel ellátva a polgármesteri hivatalnál **folyó évi április hó 27-dikének d. e. 12 óráig** adandók be, hol az árverési feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kitűnttetetik, hogy a Szabadka pusztai birtokon, egy m. kir. méntelep osztály van mintegy 120 lóval be rendezve, melynek trágyája bérlelnék ingyen adatik át.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1896. évi márczius hó 13-án tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Szathmáry Király Pál ur

felső-zsölczai gyümölcs-fa kertészete részben redu-cáltván, nagyon jutányos áron kaphatók a következő 4—5 éves oltványok folyó év tavaszán:

Alma . . 6000 drb,	Barackk . 1000 drb,
Körte . . 5000 drb,	Meggy . . 1000 drb,
Szilva . . 6000 drb,	Cseresznye 1000 darab,

az árák darabonként 20—25 kr., megrendelésnél a a fajok megnevezése kéretik, csomagolás mérsékelt áron számítottatik, ugyanitt kaphatók sétányok, parkok beültetésére szépen fejlődött 4—6 m. magas diszfák. Hársfa, vadgesztenye, fehéreper, **akác**, jegenye és gömb; acer platanoides, acer seudó platanoides, acer negundó; továbbá a legkiválóbb válogatott faju rózsák a legujabb évjáratokig. **Megrendelés Gacsó András** számtartóhoz intézendő **Felső-Zsölczán.** 3—6

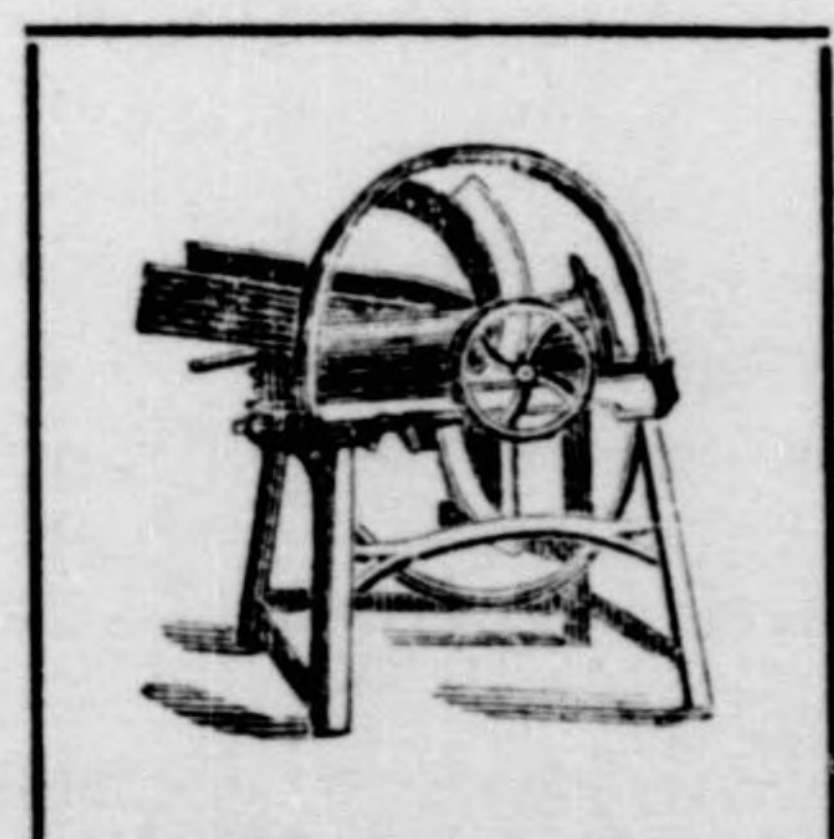
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jó hirnevű gépeit, nevezetesen:

Sorvető gépeket,
Szóróvető gépeket,
Ekéket, Boronákat,
Hengereket, Lókapákat,
Tengeri morzsolókat,
Borsajtókat és szőlőzúzókát;
továbbá mindenemű

Szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, Szeszgyár-berendezéseket.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. **Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.**